

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนคาบูน้อย อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

จดหมาย เทศบาลเมือง

ศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์ คุ้มภัยดี
ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาสุขภาพชุมชน
กรมส่งเสริมสุขภาพ
กระทรวงสาธารณสุข

สาขาวิชาเวชศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พฤษภาคม ๒๕๕๒

ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต

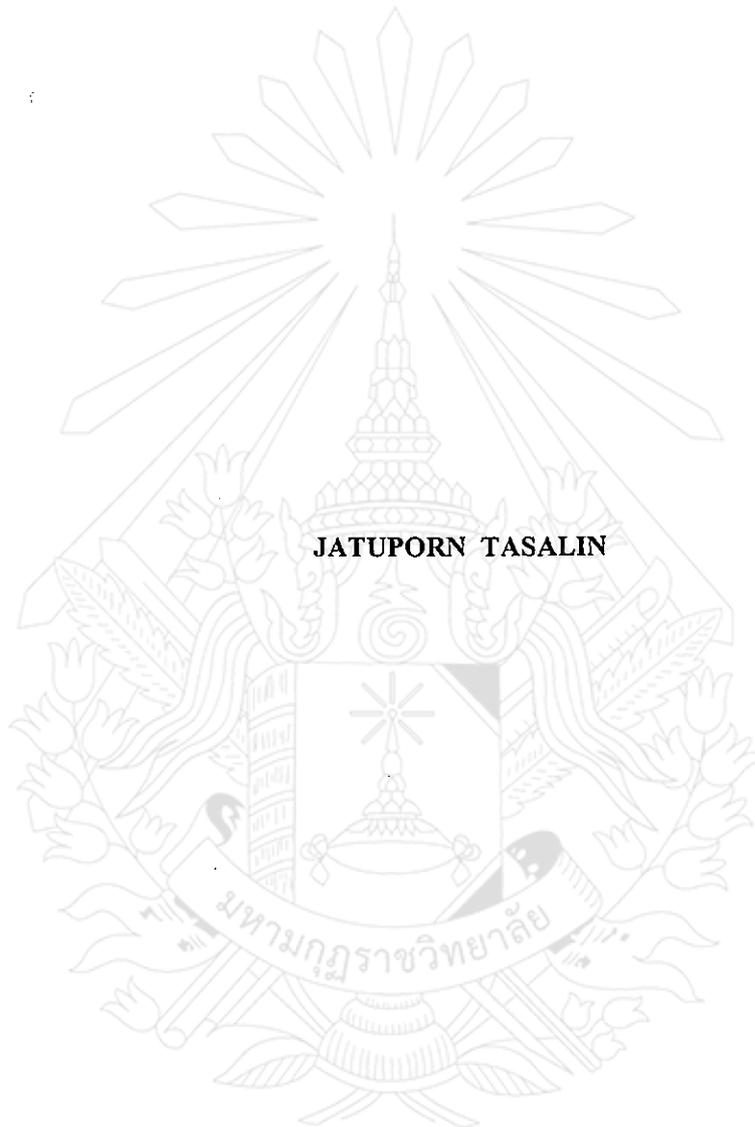
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๒

B 146665

**PEOPLE'S OPINIONS ON PUBLIC HEALTH OPERATION IN TAMBON
DONSOMBOON ADMINISTRATION ORGANIZATION,
YANGTALAD DISTRICT, KALASIN PROVINCE**

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF GOVERNMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY**

B.E. 2552 [2009]

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข
ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูน อำเภอยางตลาด จังหวัด
กาฬสินธุ์
ชื่อนักศึกษา : จตุพร เทศารินทร์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระพุทระกูด พุทธรุกขิโต

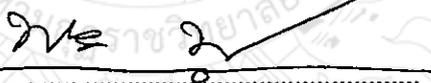
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

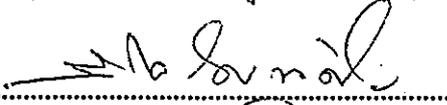
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระพุทระกูด พุทธรุกขิโต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุดม พิริยสิงห์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วิโรจน์ มุกกันต์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : People's Opinions on Health Operation in Tambon Don Sonboon
Administration Organizations, Yangtalad District, Kalasin Province

Student's Name : Jatuporn Tasarin

Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Sutas Tansuwan

Co-Advisor : Phra Futrakool Buddharakkhito

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaviriyajarn
.....
Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Sutas Tansuwan
.....
Advisor
(Assoc. Prof. Dr. Sutas Tansuwan)

Phra Futrakool Buddharakkhito
.....
Co-Advisor
(Phra Futrakool Buddharakkhito)

Udom Piriyasing
.....
Member
(Assoc. Prof. Udom Piriyasing)

Wirot Muthukan
.....
Member
(Assoc. Prof. Wirot Muthukan)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
ชื่อนักศึกษา	: จตุพร เทศารินทร์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระฟูตระกูล พุทธรุกิจโต
ปีการศึกษา	: 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ จำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.40 - 0.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการจัดให้มีและบำรุง รักษาทางน้ำและทางบก

2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3) ข้อเสนอแนะของประชาชนที่ได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ควรควบคุมกำกับ การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะให้มีความเอาใจใส่ต่อการทำงานให้เรียบร้อย มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรจัดให้มีการณรงค์ ปลุกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำลำธาร การรักษาความสะอาด รวมถึงมีการจัดตั้งชมรมร่วมกับชุมชน เพื่อดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรให้มีการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในการสัญจรอย่างปลอดภัย และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

Thematic Title : **People's Opinions on Public Health Operation in Tambon Donsomboon Administration Organizations, Yangtalad District, Kalasin Province**

Student's Name : **Jatuporn Tasarin**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Dr. Sutas Tansuwan**

Co-Advisor : **PhraFutrakool Buddharakkhito**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : 1) to study people's opinions public health operation in Tambon Donsomboon Administrative Organization, 2) to compare people's opinions on health operation in Tambon Donsomboon who were different in sexes, ages, educations, and occupations and 3) to study suggestions about problems and guidelines to increase efficiency for the handling health operation in Tambon Donsomboon Administration Organization, Yangtalat District, Kalasin Province. The sample group of this study totally consisted of 375 peoples who are over 18 years old in Tambon Donsomboon Administration Organization area. The instrument used in the study was the five rating scale questionnaire containing twenty-five articles with discrimination power between 0.40-0.87 and with reliability of 0.970. Data were analyzed by computer program and presented by means of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (one - way ANOVA).

Results of the study were found as follows:

1) People's opinions on health operation in Tambon Donsomboon Administrative Organization Yangtalat District, Kalasin Province had an opinion at a medium level. Ranging from the highest to the lowest levels included: taking care of females, children, youths, aged persons and disable persons; the prevention disease; cleaning and maintenance of roads, streets and public areas, and garbage cleaning; preserving of natural resources and environment; preventing public dangers; and providing and maintenance of water and transportation path.

2) Hypothesis testing found that people with different education and occupations were statistically significant difference at the .05 level, but there had no difference on sex and age.

3) Their suggestions and guidelines on public health operation in Tambon Donsomboon Administration Organization Yangtalat District, Kalasin Province, included: it should control work practice of officials who clean and keep the garbage neatly and efficiently; there should campaign people to preserve the natural resources and environment such as trees planting, forest protection, water resource preservation, keeping cleanness including to club setting incorporation with the community; there should construct a standard road for safety transportation rapidly.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ เพราะผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างมีเมตตาจากบุคคลหลายท่านที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการเขียนสารนิพนธ์ ให้กำลังใจและอุปถัมภ์ด้วยดีตลอดมา ขอกราบนมัสการขอพระคุณพระเทพปริยัติวิมล อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระปริยัติสาร์เวที รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผู้ที่ช่วยให้มีการเรียนการสอนนักศึกษาในระดับมหาบัณฑิตที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ทำให้ข้าพเจ้าได้มีโอกาสเข้าศึกษา

ขอกราบนมัสการขอพระคุณพระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ ประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ เสนอแนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ตันสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก เมตตาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและพระพุทธรูป พุทธรูปจิโต ที่เมตตาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ได้ให้คำแนะนำการทำสารนิพนธ์ ตรวจสอบ แก้ไข จนสารนิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ลงด้วยดี

ขอกราบขอพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ประกอบด้วย พระปลัดชาญชัย ญาณธมฺโม พระฉานนิตฺย อินฺทจารี และนายสมัย ภูคกงน้ำ ที่กรุณาตรวจสอบและแก้ไขแบบสอบถามให้มีเนื้อหาครบถ้วน สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอขอบคุณนายกองคํการบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ และประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่สละเวลาในการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอพระคุณผู้บังคับบัญชา บิดา มารดา และผู้ร่วมงาน ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจช่วยเหลือ และเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณนางสาวบุญญภรณ์ เทศารินทร์ นางสาวบุญจิรา เทศารินทร์ ครูจิรัญดา ภูน้ำย่อย คุณสังเวียน ศรีมันตะ ที่เป็นแรงบันดาลใจ คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิด

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณที่ให้การอบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา

จตุพร เทศารินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพประกอบ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น	7
2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล	12
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ ขององค์การบริหารส่วนตำบล	20
2.4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	38
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	46

	๗
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	48
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	49
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	51
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	52
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
บทที่ 5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
5.1 สรุปผลการวิจัย	89
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	92
5.3 ข้อเสนอแนะ	99
บรรณานุกรม	101
ภาคผนวก	104
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย	105
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	107
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	111
ภาคผนวก ง คำอำนาจจำแนกรายชื่อและคำความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	113
ภาคผนวก จ แบบสอบถาม	115

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชน	48
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	55
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	56
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการศึกษา	56
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	57
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน	58
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก โดยรวมและรายข้อ	59
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย โดยรวมและเป็นรายข้อ	60
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยรวมและรายข้อ	61
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมและรายข้อ	62

- ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมและรายข้อ 63
- ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ 64
- ตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ (t-test) 65
- ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ 66
- ตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ (One - way ANOVA) 67
- ตารางที่ 4.15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ จำแนกตามอายุ 68
- ตารางที่ 4.16 แสดง ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา 69
- ตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (One - way ANOVA) 70

ตารางที่ 4.18	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวม ตามความคิดเห็น ของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วน ตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	71
ตารางที่ 4.19	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการจัดให้มีและ บำรุงรักษาทางน้ำและทางบกตามความ คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ ดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนก ตามระดับการศึกษา	72
ตารางที่ 4.20	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาด ของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่ง ปฏิกูล ตามความ คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	73
ตารางที่ 4.21	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการป้องกันและระงับ โรคติดต่อตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนกตามระดับ การศึกษา	74
ตารางที่ 4.22	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามความ คิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ ดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนกตามระดับการศึกษา	75
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ โดยรวมและรายด้านจำแนกตามอาชีพ	76
ตารางที่ 4.24	แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนมี ต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุรณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกอาชีพ (One - way ANOVA)	77
ตารางที่ 4.25	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวม ตามความคิดเห็น ของประชาชนที่มี ต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วน ตำบลดอนสมบุรณ์ จำแนกตามอาชีพ	78

- ตารางที่ 4.26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 79
- ตารางที่ 4.27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 80
- ตารางที่ 4.28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 81
- ตารางที่ 4.29 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 82
- ตารางที่ 4.30 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 83
- ตารางที่ 4.31 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามอาชีพ 84
- ตารางที่ 4.32 แสดงค่าความถี่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ จำแนกตามรายได้ และรายประเดือน 85

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	19
ภาพประกอบที่ 2.2 แสดงการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน	21
ภาพประกอบที่ 2.3 แสดงการจำแนกภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)	24
ภาพประกอบที่ 2.4 แสดงภารกิจด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วน ตำบล	25
ภาพประกอบที่ 2.5 แสดงขอบเขตเนื้อหาความครอบคลุมของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535	30
ภาพประกอบที่ 2.6 แสดงกระบวนการจัดการเรื่อง ความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และสวนสาธารณะ	32
ภาพประกอบที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์ของ อบต. กับการจัดการตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535	34
ภาพประกอบที่ 2.8 แสดงการจัดโครงสร้างการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วน ตำบลดอนสมบูรณ์	41
ภาพประกอบที่ 2.9 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม เทคโนโลยี รวมทั้งสิ่งแวดล้อมซึ่งให้เกิดผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะในด้านการเมืองการปกครองจะเห็นได้ว่าประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารมากขึ้น มีความสนใจต่อสภาพแวดล้อมของสังคมมากขึ้น จึงมีกระแสการเรียกร้องเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง จากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ดังนั้นการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ และกำหนดให้การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องทำเท่าที่จำเป็นและต้องเป็นไปเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ส่วนในด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้น ได้กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบเป็นสำคัญ จากทิศทางการพัฒนาตามบทบัญญัติดังกล่าว ทำให้การจัดระบบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับเปลี่ยนไปในประการสำคัญที่มุ่งหมายที่จะให้ท้องถิ่นมีการบริหารงานท้องถิ่นที่ดี (Good Local Governance) และตลอดทั้งการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตามที่ประชาชนมุ่งหวัง เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง จัดตั้งโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และภายในปี พ.ศ. 2542 มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นเต็มพื้นที่การปกครองของประเทศเกือบเจ็ดพันแห่ง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จึงเป็นหน่วยการปกครองพื้นฐานที่แพร่หลายและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ทั้งในแง่ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการเลือกตั้งและมีความใกล้ชิดกับผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. และทั้งจากการที่ อบต. ได้รับมอบอำนาจหน้าที่และภารกิจที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นโดยตรง ทั้งในการจัดการบำรุงรักษาและการใช้

ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อยู่ในเขตพื้นที่ต้น เพื่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังนั้นกรอบภาระหน้าที่หลักของ อบต. จึงครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจที่รวมถึงการส่งเสริมอาชีพ การอุตสาหกรรมในครัวเรือน และอื่นๆ ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่รวมถึงการสาธารณสุข การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การศึกษาอบรม ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาแห่งท้องถิ่น และอื่นๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติ มาตรา 67 มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยกำหนดเป็นภารกิจที่ต้องทำและอาจทำได้ เมื่อพิจารณาถึงภารกิจตามพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 ที่ต้องทำแล้วจะเห็นได้ว่าจะเกี่ยวกับด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นสำคัญ โดยเฉพาะงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนภารกิจที่อาจทำ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดหาสาธารณูปโภคและการส่งเสริมด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่นมากขึ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและศักยภาพของ อบต. นั้นๆ

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการยกฐานะจากสภาพำบลคอนสมบูรณ์ เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2540 มีลักษณะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก และปรับเป็นขนาดกลางเมื่อ 27 มิถุนายน 2550 ตามมติ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ มีขนาดเนื้อที่ประมาณ 16,327 ไร่ หรือ 26.124 ตารางกิโลเมตร มีหมู่บ้านจำนวน 14 หมู่บ้าน มีประชากรจำนวน 7,869 คน และมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 5,930 คน มีการแบ่งส่วนราชการภายในองค์กรเป็น 5 ส่วน คือ 1. ส่วนสำนักปลัด 2. ส่วนการคลัง 3. ส่วนการโยธา 4. ส่วนการศึกษาและวัฒนธรรม และ 5. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม บริหารงานโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในพื้นที่ ส่วนราชการภายในองค์กร มีหน้าที่ปฏิบัติตามนโยบายการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่ให้บริการประชาชนเป็นสำคัญอยู่แล้ว แต่เนื่องจากที่ผ่านมาการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนมักจะมองว่าล่าช้า ไม่ทันเวลากับการแก้ปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชน ไม่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีขั้นตอนและมีกฎระเบียบมากมาย เป็นต้น รวมถึงในปัจจุบันสภาพการณ์ทางสังคมและเศรษฐกิจ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกระดับ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ขึ้นมากมาย เช่น ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการขาดปลูกจิตสำนึกให้คนในชุมชนรู้จักการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาการแพร่

¹ศุภล ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ, 2542), หน้า 40.

ระบาดของยาเสพติด ปัญหาเด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ขาดการดูแลจากครอบครัว ปัญหาการเกิดโรคติดต่อทั้งในคนและสัตว์ รวมถึงโรคอุบัติใหม่ขึ้นได้ ซึ่งล้วนมีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น

ดังนั้น ผู้วิจัย ในฐานะเป็นบุคลากรคนหนึ่งในองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ และรับผิดชอบงานในส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อเป็นการประมวลปัญหาและความต้องการของประชาชน นำเสนอในทางวิชาการ ที่เป็นทางการ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นข้อเสนอแนะ ในการวางแผนการปฏิบัติงานการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องในการใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ของประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัย โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน จำนวน 5,930 คน ข้อมูลผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง จากสำนักทะเบียนอำเภอยางตลาด ณ 30 กันยายน 2551

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่เป็นภารกิจที่ต้องทำตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 ได้แก่

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
6. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนทั้งสิ้น 14 หมู่บ้าน ประกอบด้วย หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, และ 14

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน- สิงหาคม 2552

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แตกต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.5.4 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการวางแผนการพัฒนางานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความคิดเห็นของประชาชน หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ และการพิจารณาตัดสินใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

การดำเนินงานด้านสาธารณสุข หมายถึง การปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (1) (2) (3) (4) (6) (7) 6 ประการ ได้แก่

จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้คืออย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางดินและที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะ มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือนและมีการประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด

ป้องกันและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขุกลายและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี และมีการอบรมประชาชนให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย และมีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละชุมชน

ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดให้มีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการ

คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติและอื่นๆ

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานบริหารราชการแผ่นดินส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ข้อบังคับท้องถิ่น หมายถึง ข้อกำหนดท้องถิ่นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ออกกฎเกณฑ์บังคับใช้กับประชาชนในตำบลตามกฎหมายกำหนดในกิจการที่ต้องกระทำตามพระราชบัญญัติสภาพำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (2) (3) (6) (7)

เจ้าพนักงานสาธารณสุข หมายถึง หัวหน้าสถานีอนามัยตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 9/2538 เรื่อง แต่งตั้งเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2533

เจ้าพนักงานท้องถิ่น หมายถึง ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหน้าที่เป็นผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลและมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ปัจจุบันคือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (นายก อบต.)

เจ้าพนักงานส่วนตำบล หมายถึง บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณ หักเงินเดือนขององค์การบริหารส่วนตำบล พนักงานส่วนตำบลเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติกฤษฎีการะเบียบพนักงานส่วนตำบล พ.ศ. 2539 และตามมาตราที่ 7

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามที่ระบุตามสูติบัตร ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น (1) เพศชาย และ (2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งช่วงอายุออกเป็น 4 ช่วง ได้แก่ (1) อายุไม่เกิน 25 ปี (2) อายุ 26-35 ปี (3) อายุ 36-45 ปี และ (4) อายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่ง ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า (2) มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (3) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า และ (4) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ได้แก่ (1) นักเรียน/นักศึกษา (2) เกษตรกร (3) รับจ้างทั่วไป (4) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และ (5) พนักงานบริษัท /รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้า ศึกษาทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการวางกรอบแนวคิด และสมมติฐานในการศึกษา ค้นคว้า ซึ่งผู้วิจัยขอแนะนำตามลำดับดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.3.1 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

2.3.2 ตามกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนตำบล

1) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

2) พระราชบัญญัติการรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของ บ้านเมือง พ.ศ. 2535

3) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

4) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

5) พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535

2.4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

2.1.1 ความหมายของความคิดเห็น นักวิชาการและผู้รู้หลายท่าน ได้ให้ความหมายของ “ความคิดเห็น” ไว้ต่างๆ ดังนี้

จำลอง คำดีบุญ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางทัศนคติ หรือ การแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง¹

ประหยัด ดงเจริญ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นหมายถึงการแสดงออกด้าน ความคิดหรือความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด เป็นการพูดหรือเขียนที่มี ลักษณะของการตีความหรือลงมติโดยอาศัยประสบการณ์ ความรู้สึก และสภาพแวดล้อมต่างๆ ว่ามีความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย²

วัชรียา สุวรรณเมธา ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ สภาพของความรู้สึกที่ บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงเวลานั้นๆ ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้จาก ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น การพูด ลักษณะท่าทาง หรือไม่แสดงออกเลยก็ได้³

ธิติพร ตันยโชติและนภจร อุ่นแก้ว ได้ให้ความหมายว่า ความคิดหรือความรู้สึกที่ได้ จากการแสดงออกมาในรูปของการตอบแบบสอบถามของประชาชน⁴

¹จำลอง คำดีบุญ, “ผลของการปราบปรามยาเสพติดในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการใน สถานีตำรวจภูธร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2545, หน้า 51.

²ประหยัด ดงเจริญ, “ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจชั้นต่ำกว่าสัญญาบัตรที่มีต่อทักษะ การบริหารงานของผู้บริหารระดับหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรในจังหวัดเลย”, โครงการศึกษาค้นคว้า อิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2545, หน้า 36.

³วัชรียา สุวรรณเมธา, “ความคิดเห็นของข้าราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีต่อ นโยบายการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2545, หน้า 58.

⁴ธิติพร ตันยโชติ และนภจร อุ่นแก้ว, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดขอนแก่น”, รายงานการวิจัย, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย ขอนแก่น), 2546, หน้า 6.

เรื่องเวช แสงรัตนา ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานของความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม การแสดงความคิดเห็น อาจจะมีการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นได้⁷

ชาญ สุวรรณหาร และคณะ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น(Opinion) หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคล อาจเป็นโดยการพูด เขียน หรือพฤติกรรมที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งจะแสดงออกตามการรับรู้ ความรู้สึก และความรู้ที่มีอยู่⁸

วรารณ์ เรื่องธัญ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกของความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่ม ซึ่งเป็นผลจากความรู้อย่างเข้าใจ ความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม ประสบการณ์ พฤติกรรม สภาพแวดล้อม และสถานการณ์ โดยผ่านทักษะและกระบวนการสื่อสารในรูปของการ⁹

รวิภา เอกสิริเลิศ ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจ ในการพิจารณาต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ การรับรู้ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคล อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่นๆ ก็ได้¹⁰

⁷เรื่องเวช แสงรัตนา, “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, หน้า 29.

⁸ชาญ สุวรรณหาร และคณะ, “การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม”, รายงานการวิจัย, (มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2549, หน้า 27.

⁹วรารณ์ เรื่องธัญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชุมชนดินแดง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2550, หน้า 11.

¹⁰รวิภา เอกสิริเลิศ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามปราชญ์ จังหวัดนครปฐม”, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, หน้า 11.

จากความหมายของความคิดเห็นที่กล่าวมานี้ สรุปได้ว่าความคิดเห็น เป็นการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องใดเรื่องหนึ่ง เหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่งด้วยการพูดหรือเขียน สอดคล้องกับความรู้สึภายในของตน โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐาน มีลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบหรือเฉยๆ อาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจจะได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา และสถานการณ์ได้

การศึกษาครั้งนี้ได้ให้ความหมาย “ความคิดเห็น” หมายถึง การแสดงออกทางด้านความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อ และการพิจารณาตัดสินใจของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1.2 ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาความรู้ของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงานรวมทั้งในการฝึกหัดการทำงานด้วยเพราะจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

2.1.3 การวัดความคิดเห็น

จำลอง คำดีบุญ อธิบายว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางทัศนคติ หรือการแสดงออกทางความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความคิดเห็นและทัศนคติมีความหมายและลักษณะที่ใกล้เคียงกัน วิธีการ ในการวัดความคิดเห็นจึงสามารถใช้เป็นวิธีการวัดทัศนคติได้ด้วย แต่การวัดทัศนคติ เป็นการวัดพฤติกรรมภายใน เป็นการวัดที่ยากกว่า จึงใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอก และมีวิธีการวัดได้หลายวิธี ดังนี้

1) การรายงานตนเอง เป็นการวัดทัศนคติของบุคคล โดยให้ผู้ถูกวัดรายงานเท่าที่ความรู้ของตนเองมีต่อสิ่งที่จะวัด ซึ่งจะวัดเพียง ดีหรือไม่ดี สนับสนุนหรือคัดค้าน เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในการใช้มาตราวัดทัศนคติ แบ่งออกได้หลายประเภท คือ

(1) มาตรวัดของเทอร์สโตน (Turnstone Scale) การสร้างมาตรวัดแบบนี้มีวิธีการโดยรวบรวมข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติที่ต้องการวัด ควรได้ประมาณ 100 ข้อคำถามเป็นอย่างน้อย โดยมีข้อคำถามเป็นเชิงบวก กลาง และเชิงลบมาก จากนั้นให้เลือกตอบว่ามีข้อความใดที่ต่างจากความคิดเห็นของผู้ต้องการวัด แล้วนำมาคำนวณเพื่อหาค่ามัธยฐาน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อความ เลือกข้อความตามค่ามาตรที่วัดได้จะเหลือข้อคำถามประมาณ 20 ข้อคำถามหรือไม่เกิน 45 ข้อคำถาม

(2) มาตรการวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เป็นการสร้างมาตรวัดที่พัฒนาจากวิธีของเซอร์ส โคน มีข้อคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบปะปนกัน ส่งให้ผู้ตอบตัดสินข้อความว่าข้อใดตรงกับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด มี 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จากการใช้มาตรฐานแบบนี้พบว่าผู้ตอบที่ไม่มีความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก จึงใช้คำว่าเห็นด้วยเพียงเล็กน้อย และไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อยแทน เพื่อให้สามารถวัดความคิดเห็นของผู้ตอบได้

(3) มาตรการวัดจำแนกความหมาย (Semantic differential Scale) ลักษณะมาตรวัดจะประกอบด้วย คำคุณศัพท์ที่บรรยายลักษณะของเป้าหมายที่ต้องการวัดที่แสดงลักษณะที่ตรงกันข้ามกันเช่น บวก ลบ ดี เลว ยินดี ไม่ยินดี ระหว่างคำคุณศัพท์นี้จะมีช่วงห่างกัน 7 อันตรภาคชั้น โดยผู้ตอบเลือกตอบว่าความรู้สึกที่เขามีต่อเป้าหมายนั้นอยู่ในระดับอันตรภาคชั้นใด คะแนนของทัศนคติดูจากแต่ละข้อซึ่งอยู่ประมาณ 1-7 คะแนน ซึ่งคะแนน 1 หมายถึงเชิงลบ คะแนน 7 หมายถึงเชิงบวก

2) การสังเกตพฤติกรรม (Observation of Overt Behavior) เป็นการสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคลทำให้ทราบทัศนคติของบุคคลได้ อาจจะมีการสัมภาษณ์ ประกอบพฤติกรรมเพื่อเป็นการอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนั้นอาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ ประกอบด้วยได้แก่

(1) การใช้วิธีการกึ่งสะท้อนภาพ (Semi-projective Technique) เป็นวิธีการให้ผู้ศึกษาบรรยายภาพที่ไม่ชัดเจนหรือให้เติมคำหรือเติมข้อความเพื่อเป็นการเสนอคำที่ต้องการวัด

(2) ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย (Performance on Objective Test) คือการเลือกคำตอบจากแบบทดสอบแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงคำถามลำเอียงในเรื่องนั้น โดยจะมีคำตอบที่ถูกต้องไว้แล้ว

(3) การเต้นของหัวใจจากการวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย (Physiological Reaction) ในขณะที่ร่างกายเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาที่เกิดในร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น การใช้เครื่องมือวัดการตอบสนองของผิวหนัง การวัดจากอัตราการเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การหดขยายตัวของม่านตา สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้รู้สึกความเข้มข้นของทัศนคติแต่ไม่สามารถบอกได้ว่าเป็นไปทางทิศทางบวก หรือลบ

ในการวัดความคิดเห็นส่วนมากจะใช้แบบรายงานตนเอง เพราะหลังจากจัดเก็บข้อมูลจากคนกลุ่มใหญ่อาจจะทำโดยการสัมภาษณ์หรืออาจใช้แบบสอบถามซึ่งสามารถใช้ได้รวดเร็ว ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปอธิบายกว้างขวาง แต่อาจจะมีข้อจำกัดคือ ข้อมูลอาจจะไม่ตรงกับความเป็นจริงเท่าใดเนื่องจากการระมัดระวังในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งหากจะให้เกิดความมั่นใจมากที่สุด จะทำโดยใช้หลายวิธีประกอบกันเพื่อจะลดความบกพร่องจากวิธีการใดวิธีการหนึ่งได้สิ่ง

สำคัญประการหนึ่งในการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น คือการควบคุมสถานการณ์อื่นที่กระทบต่อความคิดเห็นเพราะอาจจะทำพฤติกรรมที่แสดงออกเปลี่ยนไปได้

2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.2.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารวงจร PDCA

วงจร PDCA นี้ได้พัฒนาขึ้นโดย ดร.ซีวฮาร์ด ต่อมา ดร.เดมมิ่ง ได้นำมาเผยแพร่ เป็นที่รู้จักกันและยอมรับอย่างแพร่หลายว่าเป็นทฤษฎีแห่งความสำเร็จ ขั้นตอนของวงจร PDCA มี ดังนี้

PDCA (Plan-Do-Check-Act) เป็นกิจกรรมพื้นฐานในการพัฒนาประสิทธิภาพ และคุณภาพในการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือวางแผน- ปฏิบัติ- ตรวจสอบ- ปรับปรุง การดำเนินกิจกรรม PDCA สร้างเป็นระบบให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง หมุนเวียนไปเรื่อย ๆ ย่อมส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเพิ่มขึ้นโดยตลอด

Plan (วางแผน) หมายความว่ารวมถึง การกำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายในการวางแผนจะต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นไปในแนวทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร การวางแผนในบางด้านอาจจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานของวิธีการทำงานหรือเกณฑ์มาตรฐานต่างๆ ไปพร้อมกันด้วยกำหนดเป็นมาตรฐานนี้จะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะใช้เป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ว่าการปฏิบัติงานเป็นไปตามมาตรฐานที่ได้ระบุไว้ในแผนต่อไปหรือไม่

Do (ปฏิบัติ) หมายถึง การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใดๆ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลและเงื่อนไขต่างๆ ของสภาพงานที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ในกรณีที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติหรือเป็นงานเล็กอาจใช้วิธีการเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นงานใหม่หรืองานใหญ่ที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก อาจต้องจัดให้มีการฝึกอบรมก่อนที่จะปฏิบัติงานด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และจะต้องเก็บรวบรวม และบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานในขั้นต่อไป

Check (ตรวจสอบ) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อประเมินผลว่ามีกรปฏิบัติงานตามแผนหรือไม่ มีปัญหาเกิดขึ้นในระหว่างการทำงานหรือไม่ ขั้นตอนนี้มีความสำคัญ เนื่องจากการดำเนินงานใดๆ มักจะเกิดปัญหาแทรกซ้อนที่ทำให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามแผนอยู่เสมอซึ่งเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำงาน การติดตามการตรวจสอบและการประเมินปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องกระทำควบคู่ไปกับการดำเนินงานเพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ในการปรับปรุงคุณภาพของการดำเนินงานต่อไป ในการตรวจสอบและการประเมินการปฏิบัติงาน และต้องตรวจสอบด้วยการปฏิบัติ นั้น เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน

Act (การปรับปรุง) เป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากทำการ ตรวจสอบแล้ว การปรับปรุงอาจเป็นการแก้ไขแบบเร่งด่วนเฉพาะหน้าหรือการค้นหาสาเหตุที่ แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนด มาตรฐานของวิธีการทำงานที่ต่างจากเดิมเมื่อมีการดำเนินงานแบบ PDCA ในรอบใหม่ข้อมูลที่ได้ จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ด้วย

การบริหารงานในระดับต่าง ๆ ทุกระดับตั้งแต่เล็กที่สุด คือ การปฏิบัติงานประจำวัน ของบุคคลคนหนึ่ง จนถึงโครงการในระดับใหญ่ที่ต้องใช้กำลังคนและเงินงบประมาณจำนวนมาก ย่อมมีกิจกรรม PDCA เกิดขึ้นเสมอโดยมีการดำเนินกิจกรรมที่ครบวงจรบ้าง ไม่ครบวงจรบ้าง แตกต่างกันตามลักษณะของงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานในแต่ละองค์กรจะมีวงจร PDCA อยู่หลายๆ วง วงใหญ่ที่สุดคือ วงที่มีวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรเป็นแผนงาน (P) แผนวงใหญ่สุดนี้อาจครอบคลุมระยะเวลาหลายปีจึงจะบรรลุผล การจะผลักดันให้วิสัยทัศน์และ แผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปรากฏเป็นจริงได้จะต้องปฏิบัติโดยนำแผนยุทธศาสตร์มากำหนดเป็น- แผนการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานต่างๆ ขององค์กร แผนการปฏิบัติงานประจำปีจะ ก่อให้เกิดวงจร PDCA ของหน่วยงานขึ้นใหม่ หากหน่วยงานมีขนาดใหญ่ มีบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวนมากก็จะต้องแบ่งกระจายความรับผิดชอบไปยังหน่วยงานต่างๆ ทำให้เกิดวงจร PDCA เพิ่มขึ้นอีกหลายๆ วงโดยมีความเชื่อมโยงและซ้อนกันอยู่ การปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งหมดจะ รวมกันเป็น (D) ขององค์กรนั้นซึ่งองค์กรจะต้องทำการติดตามตรวจสอบ (C) และแก้ไขปรับปรุง จุดที่เป็นปัญหาหรืออาจต้องปรับแผนใหม่ในแต่ละปี (A) เพื่อให้วิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ ระยะยาวนั้นปรากฏเป็นจริงและทำให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์รวมของ องค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ¹

¹ประเทือง ราษฎร์ศิริ, “การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลใน เขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิต วิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, หน้า 23-25.

2.2.2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังคงมีทรัพยากรจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตน “แผนพัฒนาท้องถิ่น” จึงถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนการดำเนินงาน สำหรับแผนการดำเนินงานนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงรายละเอียดแผนงาน/โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น โดยนำแผนงาน/โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ปรากฏในแผนพัฒนาสามปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกรอบและแนวทางในการดำเนินงาน แสดงถึงเป้าหมาย รายละเอียดกิจกรรม งบประมาณ ระยะเวลาที่ชัดเจน และแสดงถึงการดำเนินงานจริง มีการประสานและบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานและจำแนกรายละเอียดต่างๆของแผนงาน/โครงการและในการติดตามประเมินผลมีความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการวิจัยครั้งนี้ แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จะอยู่ในกรอบของการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลจะจัดทำ “แผนพัฒนา” หมายความรวมถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี โดยกรอบการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกขนาดชั้นจำเป็นต้องพัฒนาให้ครอบคลุมการพัฒนา (ยุทธศาสตร์การพัฒนา) ซึ่งปัจจุบันมี 7 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
2. ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
3. ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม
4. ด้านส่งเสริมความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน
5. ด้านการศึกษา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการพัฒนาเด็กเยาวชน
6. ด้านการพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ด้านการบริหารและจัดการ

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

2. แผนพัฒนาสามปี หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

3. แผนการดำเนินงาน หมายความว่า แผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แสดงถึงรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้นๆ¹⁰

แผนการดำเนินงาน (Action Plan) หรือเรียกอีกอย่างว่า “แผนพัฒนาประจำปี” เป็นเอกสารที่ต่อเนื่องจากการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเอกสารงบประมาณประจำปี กล่าวคือ เป็นการนำแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้แล้วในแผนพัฒนาสามปี มาพิจารณาดำเนินการสำหรับปีนั้นๆ โดยจะมีรายละเอียดและลักษณะเฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น ในลักษณะที่จะนำไปบรรจุไว้ในเอกสารงบประมาณประจำปี และสามารถนำไปปฏิบัติได้ทันที เมื่อได้รับงบประมาณของปีนั้น นอกจากนี้แผนงาน/โครงการที่บรรจุในเอกสารแผนการดำเนินงาน หรือ แผนพัฒนาประจำปี ควรต้องมี สภาพความพร้อม 3 ประการคือ

ประการที่ 1 มีความแน่นอนของกิจกรรม (Activities Accuracy) ที่จะดำเนินการโดยควรศึกษาความเป็นไปได้ของแผนงาน/โครงการหรือพิจารณาผลประโยชน์ที่จะได้รับจากแผนงาน/โครงการ

ประการที่ 2 มีความเรียบร้อยในด้านรูปแบบและรายการทางเทคนิค

ประการที่ 3 มีรายละเอียดในด้านค่าใช้จ่ายของแผนงาน/โครงการ

แผนการดำเนินงานมีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้ (Operation Plan)

1. เป็นเอกสารที่มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาในแผนพัฒนาสามปี

2. เป็นเอกสารที่มีแนวทางการพัฒนาประจำปีและวัตถุประสงค์ของสาขาการพัฒนาที่ชัดเจนและมีลักษณะเฉพาะเจาะจงของปีที่จะดำเนินการ

¹⁰ สมัย ภูคองน้ำ, “รวมระเบียบบริหารราชการท้องถิ่น”, (ภาพสินธุ์: สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุญ, เอกสารลำดับที่ 21/2548, หน้า 2-3, (อัดสำเนา).

3. เป็นเอกสารที่ระบุแผนงาน/โครงการ ที่จะดำเนินการในปีนั้นๆ
4. เป็นเอกสารที่แสดงถึงความเชื่อมโยงระหว่างแผนพัฒนาสามปี กับเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี
5. เป็นเอกสารที่รวบรวมแผนงาน/โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ที่จะดำเนินการจริงในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละปีงบประมาณ เพื่อให้ทราบกิจกรรมการพัฒนาในพื้นที่
 ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นไปอย่างมีระบบ เป็นขั้นตอน ครอบคลุมการพัฒนาทุก ๆ ด้าน สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ตลอดจน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบลที่วางไว้โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน องค์กรบริหาร ส่วนตำบล จึงต้องจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กรบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ นั้น ขึ้นทุกปี

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนการดำเนินงาน (Objective)

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสามปี และแผนการดำเนินงานสำหรับแผนการดำเนินงานนั้นมีจุดมุ่งหมาย

1. เพื่อแสดงถึงรายละเอียดแผนงาน/โครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริง ทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น
2. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในปีงบประมาณนั้น มีความชัดเจนในการ ปฏิบัติงานมากขึ้น
3. เพื่อลดความซ้ำซ้อนของ โครงการ มีการประสานและบูรณาการทำงานกับหน่วยงาน และจำแนกรายละเอียดต่างๆ ของแผนงาน / โครงการในแผนการดำเนินงาน
4. เพื่อเป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ขององค์กรบริหารส่วน ตำบล เมื่อสิ้นปีงบประมาณมีความสะดวกมากขึ้นอีกด้วย
5. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการ/ กิจกรรม/งบประมาณ ขององค์กรบริหารส่วน ตำบล ให้เป็นที่ประจักษ์¹¹

¹¹ องค์กรบริหารส่วนตำบลคอนสมุรณณ์, “แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552”, (กาฬสินธุ์ : สำนักปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลคอนสมุรณณ์, เอกสารลำดับที่ 21/2548), หน้า 1-2, (อัครสำเนา).

แนวทางในการจัดทำแผนการดำเนินงาน

แผนการดำเนินงานเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดตามการดำเนินงานและการประเมินผล ดังนั้น แผนการดำเนินงานจึงมีแนวทางในการจัดทำ ดังนี้

1. เป็นแผนที่แยกออกมาจากแผนพัฒนาและมีลักษณะเป็นแผนการดำเนินงาน (Action Plan)
2. จัดทำหลังจากที่ได้มีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีแล้ว
3. แสดงถึงเป้าหมาย รายละเอียดกิจกรรมงบประมาณระยะเวลาที่ชัดเจนและแสดงถึงแสดงถึงความการดำเนินงานจริง
4. เป็นการรวบรวมข้อมูลจากทุกหน่วยงานที่จะเข้ามาดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงาน

จากระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 (หมวด 5 ข้อ 26, ข้อ 27) ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนการดำเนินงาน มีขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนการดำเนินงาน หรือ แผนพัฒนาประจำปี เช่น ข้อมูลพื้นฐานของท้องถิ่นเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี บัญชีรายรับและบัญชีรายจ่ายของปีปัจจุบันและปีก่อนหน้า นโยบายการพัฒนาจังหวัดหรือนโยบายการพัฒนาอำเภอ การปรับข้อมูลพื้นฐานให้เป็นปัจจุบัน (Update) ผลการพัฒนาในปีที่ผ่านมา ปัญหา นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ความต้องการต่างๆ โดยนำมารวบรวมประกอบในการพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงานหรือแผนพัฒนาประจำปี

2. การจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน/โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนปฏิบัติการหรือแผนพัฒนาประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีเค้าโครงแผนการดำเนินงาน 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 บัญชีโครงการ/กิจกรรม

3. การประกาศใช้แผนการดำเนินงาน (Declaration)

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นนำเสนอร่างแผนการดำเนินงานแล้วเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวัน (15 วัน) นับแต่วันที่ประกาศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน (30 วัน)

ระยะเวลาในการจัดทำแผนการดำเนินงาน

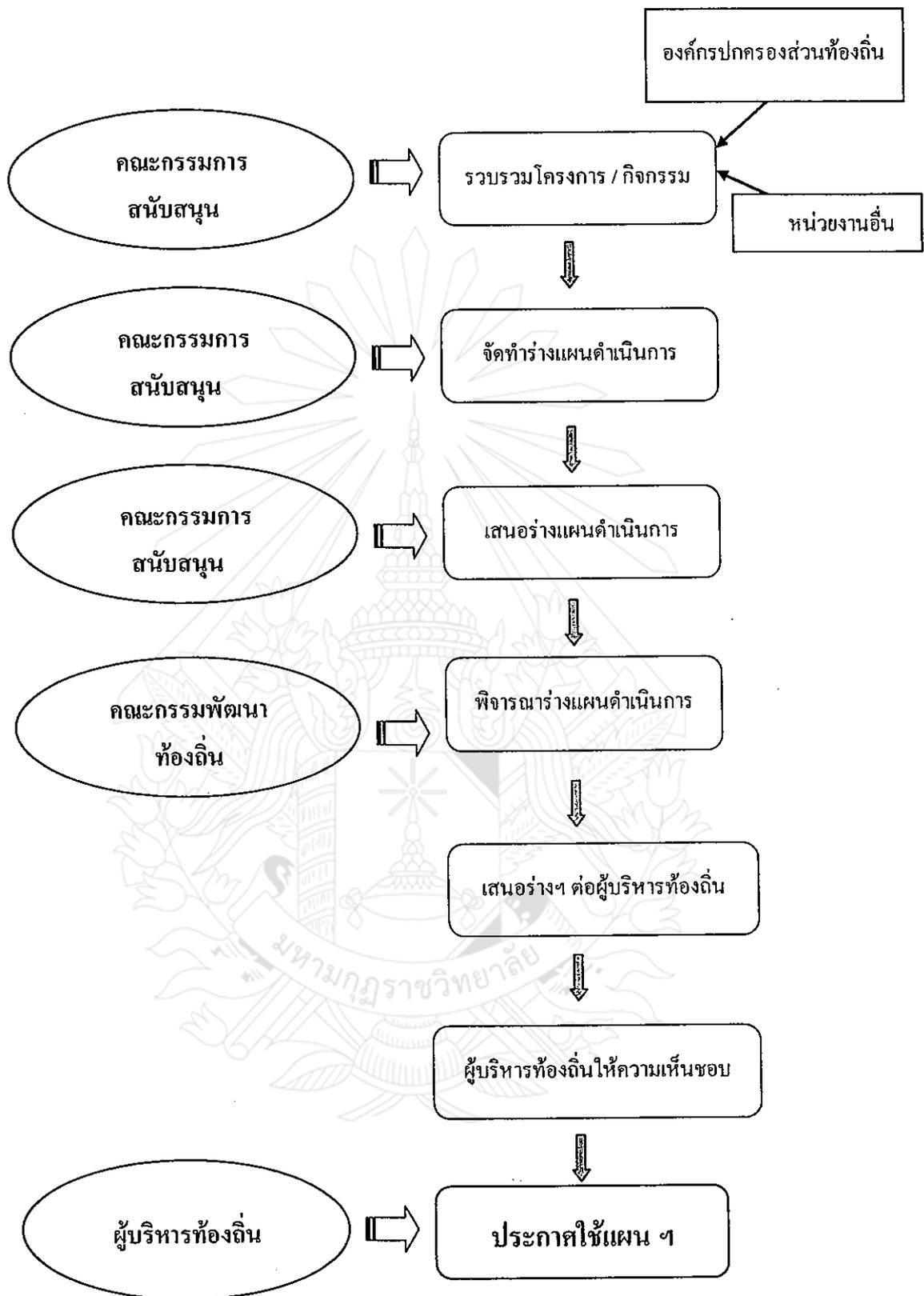
แผนการดำเนินงานต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมของทุกปีงบประมาณนั้นๆ หรือภายในสามสิบวัน (30 วัน) นับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการหรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการจากหน่วยราชการ ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในปีงบประมาณนั้น

การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น¹²

ประโยชน์ของแผนการดำเนินงาน (Benefit of the Action Plan)

1. เป็นเอกสารที่รวบรวมข้อมูล แผนงาน/โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นๆ ทุกหน่วยงานที่จะดำเนินการจริงในพื้นที่
2. เป็นตัวกำหนด เป้าหมาย รายละเอียดของโครงการ/กิจกรรม งบประมาณ ระยะเวลา ที่ชัดเจนและแสดงถึงการดำเนินงานจริง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาตำบล และทราบถึงกิจกรรมการพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่
4. เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถดำเนินการพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เป็นมาตรการที่แสดงถึงความเชื่อมโยงกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล
6. เป็นเครื่องมือที่ใช้ประกอบในการประเมินผลการปฏิบัติตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลสามปี และข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล

¹² สมัย กุศลน้ำ, “รวมระเบียบบริหารราชการท้องถิ่น”, อ่างแล้ว, หน้า 9-10.

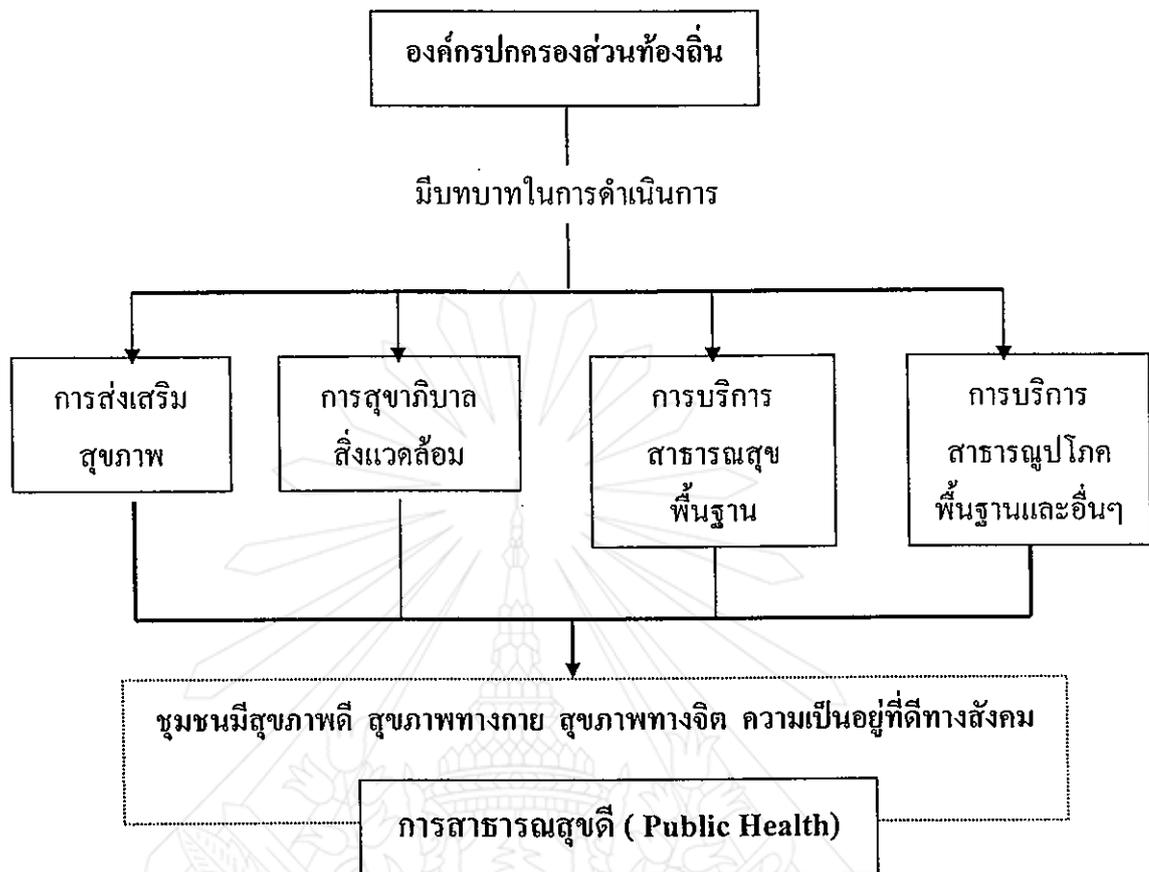
ภาพประกอบที่ 2.1 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการดำเนินงานให้บริการด้านการสาธารณสุขแก่ประชาชน โดยทั่วไป เป็นบทบาทภาระหน้าที่ของหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข แต่อย่างไรก็ตามในบริบทของงานส่งเสริมสุขภาพและงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมหรือการบริการสาธารณสุขขั้นมูลฐานปรากฏว่าหน่วยงานรัฐส่วนกลางได้กระจายอำนาจการจัดการไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว นับแต่ได้มีการจัดตั้งองค์กรปกครองท้องถิ่นขึ้น ซึ่งปัจจุบันในการกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นต่างๆ ก็ยังคงกำหนดให้มีหน้าที่รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันและระงับโรคติดต่อ จัดให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา โรงฆ่าสัตว์ ตลาด ท่าเทียบเรือท่าข้าม บำรุงทางระบายน้ำ ส้วมสาธารณะ รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสตรี เด็ก และผู้สูงอายุ การศึกษาของชุมชน การบริการสาธารณสุข การบำรุงสถานศึกษา สถานพักผ่อนหย่อนใจและอื่นๆ ล้วนเป็นภารกิจที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพขั้นพื้นฐาน หรือการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน เพื่อป้องกันโรคติดต่อและส่งเสริมการอนามัยสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่นนั้นๆ

ดังนั้น องค์กรปกครองท้องถิ่น จึงเป็นองค์กรที่สำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ นั้นเอง¹³

¹³ศุเมธ ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ, 2542), หน้า 35-37.

ภาพประกอบที่ 2.2 แสดงการพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานของประชาชน

2.3.1 การดำเนินงานด้านสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

จากบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ส่วนที่ 3 เรื่อง อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา 66 กำหนดให้ “องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม” ซึ่งถือได้ว่าเป็นกรอบภาระหน้าที่หลักขององค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 67 กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ต้องทำ มีดังนี้

1. จัดให้มีและรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

6. ส่งเสริมพัฒนาเด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. ค้ำครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 68 กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่อาจทำได้ มีดังนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีการบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. กิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
13. กิจการเกี่ยวกับการผังเมือง¹⁴

วรพจน์ พรหมสัตยพรต และคณะ กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำ ตามมาตรา 67 ในส่วนของการดำเนินงานด้านสาธารณสุข คือ รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและทางสาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลและการป้องกันและระงับโรคติดต่อ¹⁵

¹⁴สำนักพัฒนาระบบรูปแบบโครงสร้าง (สพร.),รวมกฎหมายที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, (กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550), หน้า 69.

¹⁵วรพจน์ พรหมสัตยพรต และคณะ, “สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม”, รายงานการวิจัย, (มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, หน้า 27.

ทรงพรรณ สິงห์แก้ว กล่าวว่า องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การพัฒนางานสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งสามปัจจัยมีความสัมพันธ์และส่งผลต่อกันและกัน กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นกลุ่มคนที่มาทำหน้าที่บริหารจัดการการพัฒนาท้องถิ่นในระดับตำบล ตามกฎหมายกำหนดนับว่าเป็นองค์กรพัฒนาของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุดในทุกบทบาท โดยงานที่เกี่ยวข้องทางสาธารณสุขโดยตรง คือ การป้องกันและควบคุมโรค การรักษาความสะอาด การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล และบทบาทอื่นยังเกี่ยวข้องกับงานสาธารณสุขค่อนข้างมาก คือ การบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ซึ่งเกี่ยวข้องในด้านพฤติกรรมถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะทำให้สุขภาพอนามัยของประชาชนดีขึ้น เป็นต้นทุนของชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกอย่างของประชาชน รวมทั้งอยากเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนต่อไป¹⁶

ดังนั้น การดำเนินงานตามกรอบภาระหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงครอบคลุมทั้ง ด้านเศรษฐกิจ (รวมถึงการส่งเสริมอาชีพ การอุตสาหกรรมในครัวเรือน และอื่นๆ) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (รวมถึงการสาธารณสุข การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การศึกษาอบรม ศิลปะจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และอื่นๆ) ซึ่งปรากฏอยู่ในบทบัญญัติมาตรา 67 และ มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยกำหนดเป็นภารกิจหน้าที่ ที่ต้องทำ และอาจทำจำแนกได้ดังภาพประกอบที่ 2.3¹⁷

¹⁶ทรงพรรณ สິงห์แก้ว, องค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนางานสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542), หน้า 5.

¹⁷ศุภล ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, อ่างแก้ว, หน้า 40-42.

ด้านเศรษฐกิจ	ด้านสังคม และวัฒนธรรม		
	การสาธารณสุข	สิ่งแวดล้อม	การศึกษา
(1) จัดหาน้ำเพื่อการเกษตร	* (3) ป้องกันโรคและ	* (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก	* (5) ส่งเสริม
(2) จัดให้มีและบำรุงรักษาไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น	ระงับโรคติดต่อ	* (2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่ สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล	การศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม
(5) จัดให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์	* (6) ส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ	* (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	
(6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว	* (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย		
(7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร		(1) จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค	
(9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน		(3) จัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ	
(11) กิจการเกี่ยวกับพาณิชย์		(4) จัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ	
		(8) การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน	
		(10) จัดให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม	

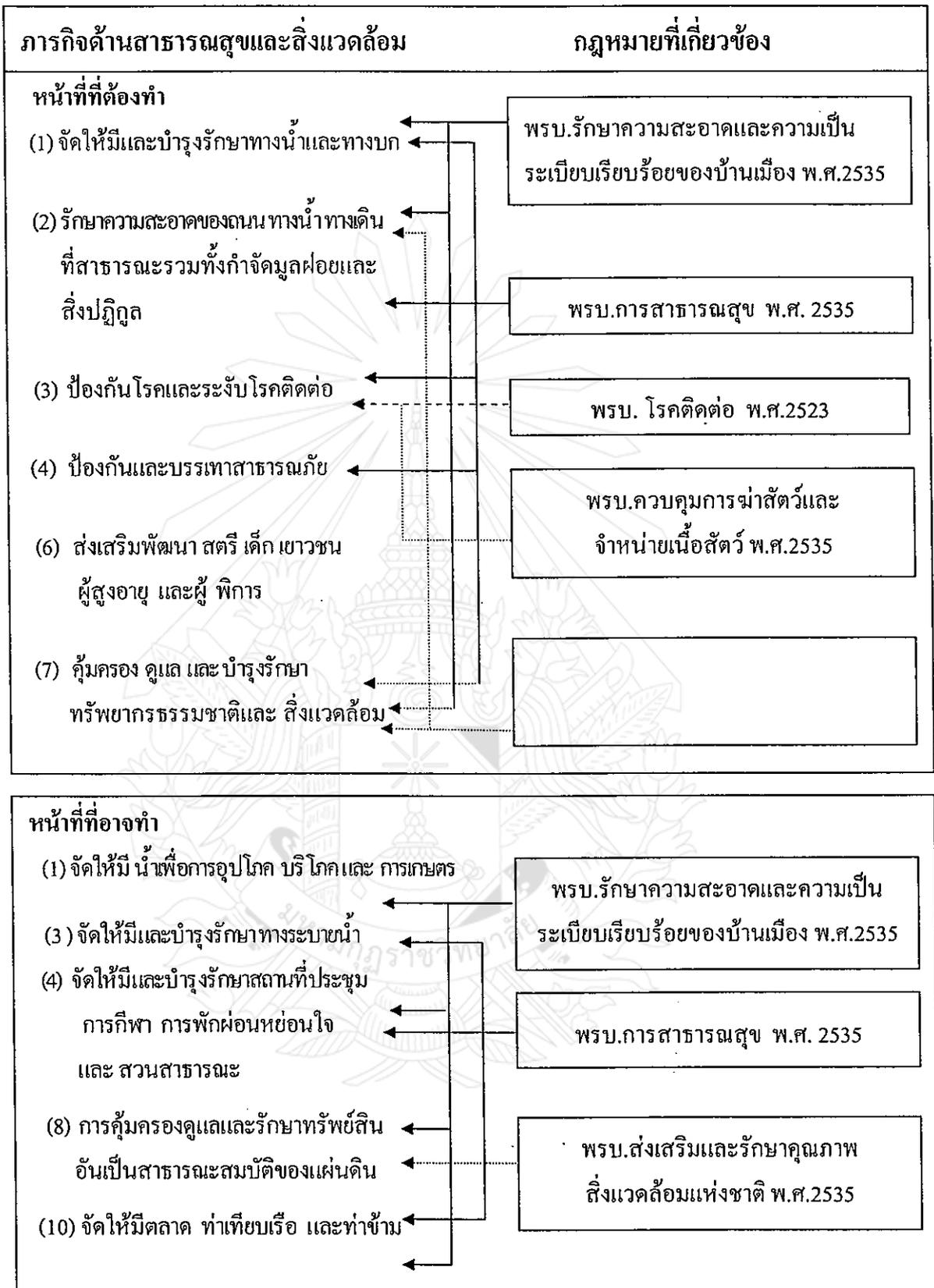
หมายเหตุ * เป็นภารกิจที่ต้องทำ

ภาพประกอบที่ 2.3 แสดงการจำแนกภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

2.3.2 การดำเนินงานด้านสาธารณสุขตามกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนตำบล

แม้ว่าพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 จะได้บัญญัติภารกิจที่ต้องทำขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้แล้วก็ตามแต่มิได้กำหนดวิธีการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้อย่างชัดเจน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องอาศัยกฎหมายอื่นๆที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการในเรื่องต่างๆ สอดคล้องกับภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะภารกิจที่เกี่ยวกับการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ดังภาพประกอบที่ 2.4¹⁸

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 51.

ภาพประกอบที่ 2.4 แสดงภารกิจด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล

ในการวิจัยครั้งนี้ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- 1) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
- 2) พระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535
- 3) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- 4) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523
- 5) พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535
- 1) พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยมี เป้าหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อคุ้มครองประชาชนด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม และ เพื่อให้เกิด สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เป็นบทบัญญัติที่ชัดเจนสามารถบังคับ ใช้ได้ทันที เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุม หรือกำกับดูแล ซึ่งต้องมีการออกเป็นกฎกระทรวงไว้ก่อน แล้วให้ราชการส่วนท้องถิ่นใช้เป็นหลัก ในการออกข้อกำหนดท้องถิ่น สำหรับใช้บังคับในเขตรับผิดชอบของตน¹⁹

ดังนั้น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจแก่องค์การบริหาร ส่วนตำบลในฐานะราชการส่วนท้องถิ่น และประธานกรรมการบริหารในฐานะเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นสามารถดำเนินการงานด้านสาธารณสุขในเรื่องต่างๆ พอสรุปโดยสังเขป ได้ดังนี้

1. เรื่อง การกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย

มาตรา 18 - 20 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจ หน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่น รวมถึง องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถออกข้อกำหนดของ ท้องถิ่นเกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูลและขยะมูลฝอย ดังต่อไปนี้

1.1 ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยนอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

1.2 กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยตามที่หรือทางสาธารณะและ สถานที่เอกชน

¹⁹กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535, (กรุงเทพฯ มหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ), 2548), หน้า 1-5.

1.3 กำหนดวิธี การเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้ อาคารหรือสถานที่นั้นๆ

1.4 กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่นในการเก็บ และขนสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

1.5 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเก็บขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตามลักษณะการ ให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาต จะพึงเรียกเก็บได้

1.6 กำหนดการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ

2. เรื่อง สุขลักษณะของอาคาร

มาตรา 21-24 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจ หน้าที่ราชการส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับสุขลักษณะของอาคาร ไว้ดังนี้

2.1 เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารหรือส่วนของอาคารหรือสิ่งหนึ่ง สิ่งใดที่ต่อเนื่องกับอาคาร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้มิมีสภาพกรูกรัง จนอาจเป็นอันตราย ต่อผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมี อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้น จัดการแก้ไข/เปลี่ยนแปลง/รื้อ ถอนอาคารหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วนหรือจัดการอย่างอื่นตาม ความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะภายในเวลาซึ่ง กำหนดให้ตามสมควร

2.2 เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารใดมีสินค้า เครื่องเรือนหรือ สัมภาระสะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันมากเกินไป จนอาจเป็นเหตุ ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใดๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็น หนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า เครื่องเรือน หรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ หรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของโรคภายในเวลากำหนดให้ตามสมควร

3. เรื่อง เหตุรำคาญ

มาตรา 25 – 28 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจ หน้าที่แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับ เหตุรำคาญ ดังนี้

3.1 ในการห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อให้เกิดเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดจนการดูแลปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลเพื่อระงับกำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ

3.2 ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่เอกชนให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่าสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญนั้นหรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคตให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

3.3 ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งและเหตุรำคาญนั้นอาจเกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าระงับเหตุนั้น และจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดขึ้นอีก โดยผู้ได้รับคำสั่งเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย และถ้าการนั้นเกิดจากการกระทำหรือการละเลยหรือการฝ่าฝืนของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง สถานที่นั้น ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้นด้วย

4. เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

มาตรา 29 - 30 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ได้ให้อำนาจหน้าที่แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ได้และถ้าพบสัตว์ในที่ทางสาธารณะไม่ปรากฏเจ้าของให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นอย่างน้อยสามสิบวันแต่ถ้าการกักสัตว์ไว้ยากก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้น หรือสัตว์อื่น หรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดได้ ส่วนที่เหลือจากหักค่าใช้จ่าย แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

5. กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

มาตรา 32- 33 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่น ออกข้อกำหนดท้องถิ่น เกี่ยวกับ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ ดังนี้

5.1 กำหนดประเภทของกิจการ บางกิจการหรือทุกกิจการ ให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นนั้น

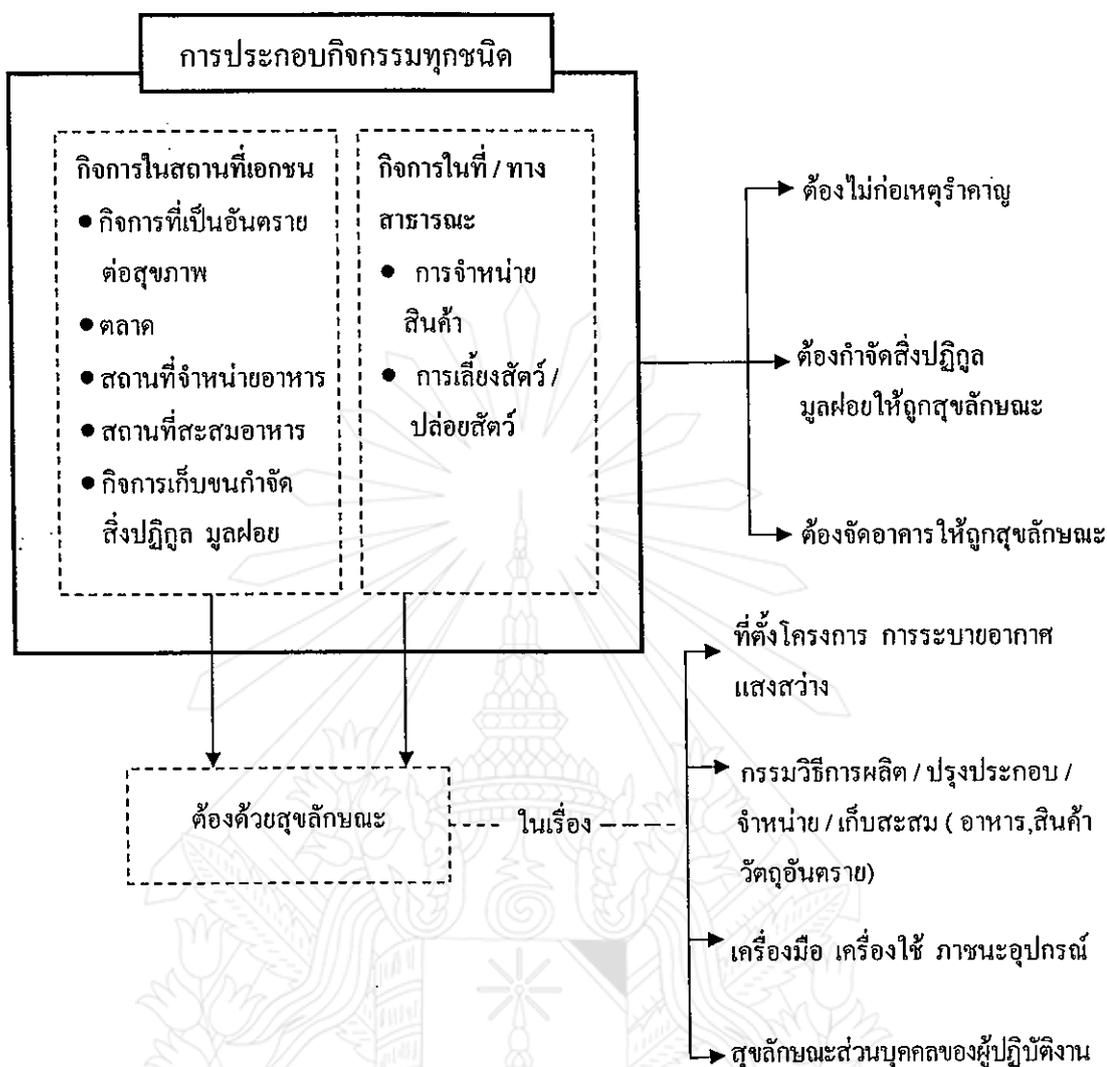
5.2 กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการตามข้อ 5.1 ปฏิบัติเกี่ยวกับการแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะราชการส่วนท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ ได้แก่ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะไว้ด้วย และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 44 ยังได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและเจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

1. มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือหรือให้ส่งเอกสารหลักฐานใดเพื่อตรวจสอบหรือเพื่อประกอบการพิจารณา
2. เข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือรับรองการแจ้งหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น
3. แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติให้ถูกต้องตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งหรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้
4. บังคับหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อเป็นเป็นประโยชน์ในการดำเนินคดี หรือเพื่อนำไปทำลายในกรณีจำเป็น
5. เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆ ที่สงสัยว่าจะไม่ถูกสุขลักษณะ หรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา²⁰

สรุป จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ครอบคลุมเรื่องเกี่ยวกับการควบคุมกำจัดขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล สุขลักษณะอาคาร และเหตุเดือดร้อนรำคาญที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมทุกชนิด ทั้งที่เป็นการประกอบกิจการต่างๆ และที่เป็นกิจกรรมประจำวันในครอบครัว เช่น การเผาขยะในบ้าน การหุงต้มอาหารในครัว เป็นต้น แต่สำหรับกิจกรรมที่มีลักษณะที่เป็นการประกอบกิจการทั้งในสถานที่เอกชนหรือในที่หรือทางสาธารณะ โดยเฉพาะ กิจการการเลี้ยงสัตว์ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ กิจการตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร ตลอดจน กิจการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ ยังถูกควบคุมให้ดำเนินกิจการให้ถูกต้องด้วยลักษณะตามข้อกำหนดหรือมาตรฐานด้วย แสดงเป็นแผนภูมิ ได้ดังนี้

²⁰ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, รวมกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เล่มที่ 2), (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ม.ป.ป.), หน้า 120-130.

ภาพประกอบที่ 2.5 แสดงขอบเขตเนื้อหาความครอบคลุมของพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

2) พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

การดูแลรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะและสถานสาธารณะต่างๆ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล นับว่าเป็นภาระหน้าที่หนึ่งที่ต้องดำเนินการของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งไม่เพียงแต่จะให้ความสำคัญเฉพาะการจัดการหรือก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน (Infrastructure) เท่านั้น การบริหารจัดการเรื่องความสะอาด จึงเป็นเรื่องที่ องค์การบริหารส่วนตำบล อาจอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ที่สำคัญคือพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 แต่ยังไม่

อาจบังคับใช้ได้ การบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลจึงให้เป็นไปตามประกาศของกระทรวงมหาดไทย

อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลก็อาจอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 71 คือ เสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตราข้อบังคับตำบล เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะและสถานสาธารณะต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ซึ่งอาจดูลักษณะการบังคับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 เป็นแนวทางกำหนดก็ได้ ทั้งนี้จะกำหนดโทษปรับเกินกว่า 500 บาท มิได้

ดังนั้น พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่สรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

1) กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น (ประธานกรรมการบริหารอบต.) และพนักงานเจ้าหน้าที่ (ได้แก่ ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต รองปลัดเมืองพัทยา และผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้ง) ดังนั้น สำหรับเขต องค์การบริหารส่วนตำบล จึงอาจเป็นบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากประธานกรรมการบริหารฯนั้นเอง ซึ่งเจ้าพนักงานดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแล ตามบทบัญญัติตามมาตรา 44 คือ

ก. ต้องโฆษณาให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้ทราบถึงหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

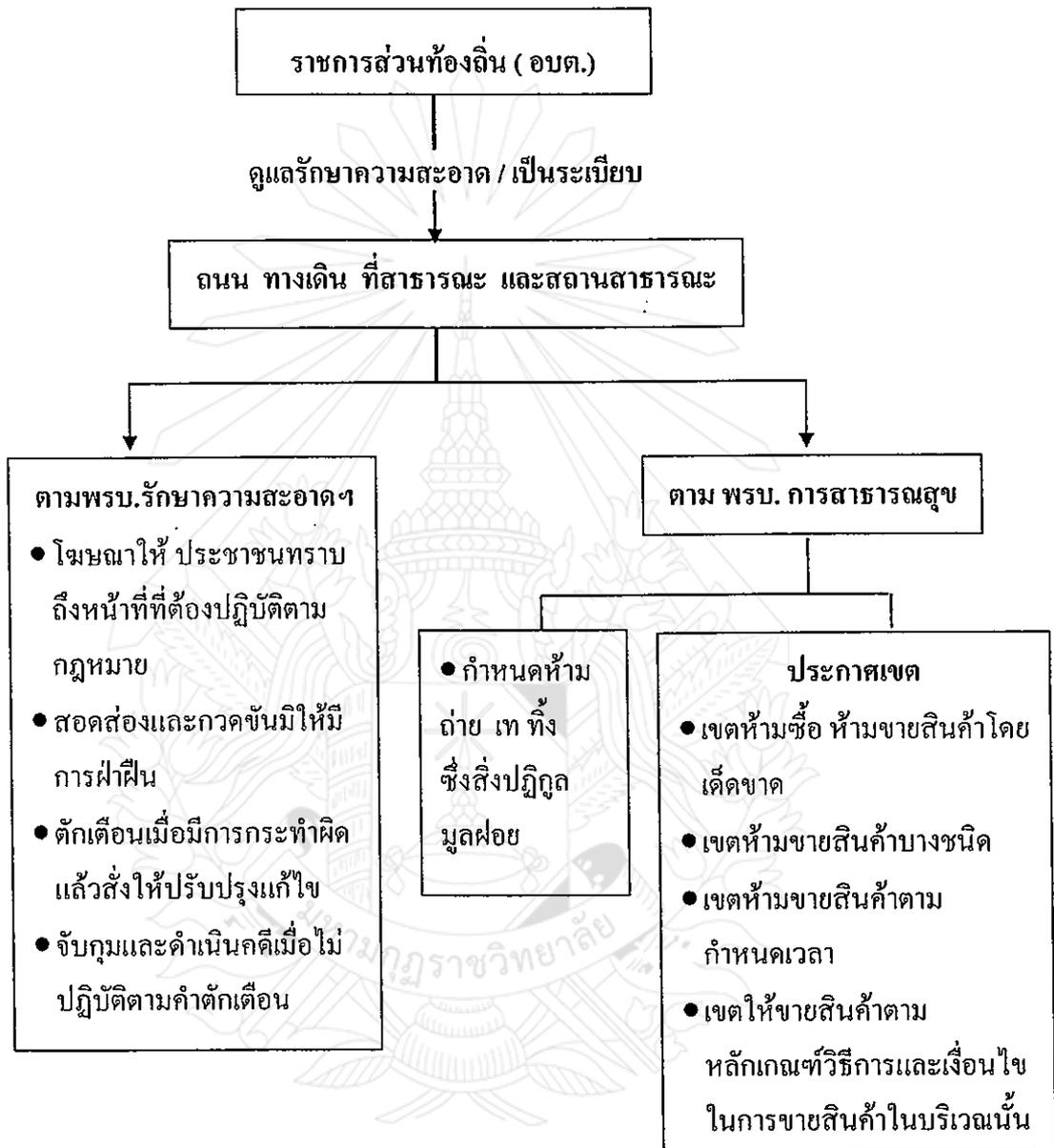
ข. ต้องสอดส่องและกวดขัน ไม่ให้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ

ค. ตักเตือนผู้กระทำความผิด หรือสั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือจัดความสกปรกหรือไม่เป็นระเบียบ หรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป

ง. จับโดยไม้อาจกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำตักเตือนและดำเนินคดีตามกฎหมาย

2) กรณีมีการกระทำความผิด ทำให้เกิดความสกปรกขึ้นในเขตท้องถิ่นใด โดยไม่อาจทราบตัวผู้กระทำความผิดนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น และพนักงานเจ้าหน้าที่ร่วมกันดำเนินการเพื่อขจัดหรือแก้ไขมิให้สิ่งผิดกฎหมายนั้นปรากฏอยู่ในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะต่อไป

3) เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งและเจ้าพนักงานสอบสวน มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ กรณีที่เจ้าพนักงานที่ได้รับแจ้งจากประชาชนแล้วไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ เจ้าพนักงานนั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดนั้นด้วย (มาตรา 59)²¹

ภาพประกอบที่ 2.6 แสดงกระบวนการจัดการเรื่อง ความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะและสวนสาธารณะ

²¹ศุภล ศรีสุขวัฒนา, อปต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, อ่างแล้ว, หน้า 70-72.

3) พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นบนพื้นฐานของการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นแนวทางสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ที่ต้องทำอีกประการ คือ “คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” แต่เมื่อตรวจสอบบทบัญญัติแห่งกฎหมายอื่นที่ให้อำนาจในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น โดยตรง ยังไม่ชัดเจนที่เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 แต่ก็มีได้ให้อำนาจโดยตรงเป็นเพียงแต่ต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนด หรือตามบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องเท่านั้น²² พอสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

3.1 ต้องคุ้มครอง กำกับ ดูแลและบำรุง รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยทั่วไปของท้องถิ่นตน ให้ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดไว้

3.2 องค์การบริหารส่วนตำบลที่อยู่ในเขตควบคุมมลพิษ ประชานกรรมการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล (ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่น) อาจต้องทำเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อรวบรวมเป็นแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดต่อไป และอาจเสนอแผนเกี่ยวกับการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย, แผนเกี่ยวกับการจัดสร้างระบบกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย รวมของ อบต. โดยร่วมกับ อบต.ใกล้เคียง หลายๆ แห่ง และอาจขอการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดสร้างระบบในแผนนี้ได้ จากกระทรวงวิทยาศาสตร์

3.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ประกาศให้เป็นอาคารที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียดังสุ่มน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ให้ประชานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะเจ้าพนักงานท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ ตามกฎหมาย ดังนี้

ก. เป็นผู้พิจารณาอนุญาต ผู้รับจ้างให้บริการ และผู้ควบคุมระบบ (ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างฯ และผู้ควบคุมระบบ ฯ แล้ว)

ข. ในเขตที่ยัง ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสยรวมและเป็นเขตควบคุมมลพิษให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ดำเนินการเป็น 2 กรณี คือ

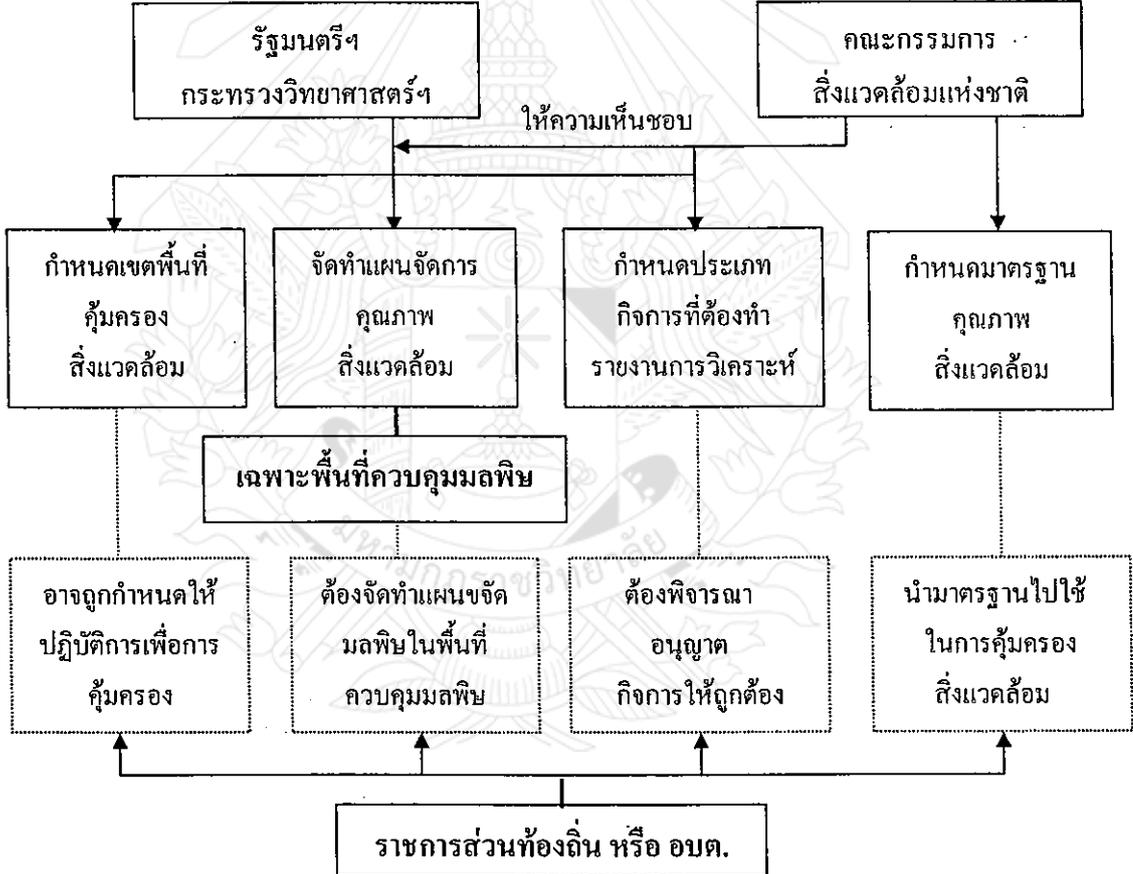
²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 129.

1. กรณีที่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ให้เจ้าของหรือครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น จัดส่งน้ำเสียไปให้ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดและเสียค่าบริการ (มาตรา 74)

2. กรณีที่ไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการชั่วคราวได้ตามความจำเป็น (มาตรา 75)

ค. หาก อบต.ใด มีระบบบำบัดน้ำเสยรวม เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องควบคุมให้ระบบบำบัดเป็นไปตามมาตรฐานน้ำทิ้ง และแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่มีระบบบำบัดน้ำเสียต้องจัดส่งน้ำเสียเข้าสู่ระบบน้ำเสยรวมของ อบต. และต้องเสียค่าบริการ

ง. แหล่งกำเนิดมลพิษต้องเก็บสถิติและข้อมูลของระบบในแต่ละวันและรายงานต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องรวบรวมรายงานให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษต่อไป²³

ภาพประกอบที่ 2.7 แสดงความสัมพันธ์ของ อบต. กับการจัดการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535

²³เรื่องเดียวกัน, หน้า 80-82.

4) พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

โรคติดต่อ คือ โรคที่เกิดขึ้นจากเชื้อจุลินทรีย์ที่มนุษย์เราได้รับเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใด ๆ เชื้อจุลินทรีย์นั้นก่อให้เกิดความไม่สมดุลของร่างกายโดยร่างกายมีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อการติดเชื้อนั้น ก่อให้เกิดอาการให้เห็นเฉพาะที่หรือกระทบกระเทือนต่อระบบอื่นๆ ของร่างกายและทำให้มนุษย์ไม่ปกติสุขและสามารถแพร่ให้กับบุคคลอื่นได้ โรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องให้การช่วยเหลือป้องกันและควบคุมโรคตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 9 โรค ได้แก่ โรคไข้เลือดออก โรคมาลาเรีย โรคเท้าช้าง โรควัณโรค โรคกามโรค โรคเอดส์ โรคเลปโตสไปโรซิส โรคโปลิโอ และโรคเรื้อน²⁴

พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523 เป็นกฎหมายที่เน้นการควบคุมโรคติดต่อชนิดต่างๆ ที่เกิดจากเชื้อจุลินทรีย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการสุขาภิบาลที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ดี เช่น โรคอุจจาระร่วง โรคอหิวาตกโรค โรคอาหารเป็นพิษ เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสัมผัสระหว่างบุคคลทั่วไปที่ไม่เป็นโรคกับบุคคลที่เป็นโรคติดต่อ เช่น วัณโรค ไข้หวัดใหญ่ โรคตาแดง กามโรคชนิดต่างๆ เป็นต้น อีกส่วนหนึ่งเกิดจากการสัมผัสหรือบริโภคสัตว์ที่เป็นโรคติดต่อ เช่น โรคแอนแทรกซ์ โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น โดยที่กฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อนี้ มิได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นในการควบคุมป้องกันหรือระงับโรคติดต่อโดยตรงหากแต่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ (1) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ผู้ว่าราชการจังหวัด (2) เจ้าพนักงานสาธารณสุข (3) พนักงานเจ้าหน้าที่²⁵

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายถึง เจ้าพนักงานที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขแต่งตั้งตามอำนาจที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4 (19) ซึ่งได้แต่งตั้งเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2524 กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับราชการส่วนท้องถิ่นดังนี้ คือ นายกเทศมนตรี ผู้อำนวยการกองอนามัยและสิ่งแวดล้อมเทศบาล เป็นเจ้าพนักงานในเขตเทศบาล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งให้ กำนันและผู้ใหญ่บ้านเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ในเขตตำบลและหมู่บ้าน มีอำนาจหน้าที่หลัก คือ

²⁴ กรมควบคุมโรคติดต่อ, แนวทางการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อขององค์การบริหารส่วนตำบล, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทเรดิเอชั่น, 2545), หน้า 2.

²⁵ ศุภมล ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, อ่างแก้ว, หน้า 99.

- 1) รับแจ้งโรคติดต่ออันตรายและโรคติดต่อที่แจ้งความ
- 2) รายงานโรคให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขทราบทันที เพื่อการควบคุมโรคติดต่อต่อไป

ในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ จะมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมและสัตว์นำโรคเสมอ นั่นคือการสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่รักษาความสะอาดของถนน พื้นที่สาธารณะ การกำจัดสิ่งปฏิกูล การป้องกันและระงับโรคติดต่อ จัดให้มีโรงฆ่าสัตว์ ตลาด บำรุงทางระบายน้ำ ส้วมสาธารณะและการบริการสาธารณสุขเป็นต้น อำนาจหน้าที่เหล่านี้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการด้านสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมพื้นฐาน เพื่อการป้องกันโรคติดต่อและส่งเสริมอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชนท้องถิ่น

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ต่อการปฏิบัติการกิจในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่สำคัญคือ การปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของชุมชน ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ในการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อไม่ว่าจะเป็นการจัดทำงบประมาณสนับสนุนการป้องกันโรคติดต่อการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น การมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบภารกิจ การออกกฎระเบียบข้อบังคับตามอำนาจหน้าที่ การประชุมวางแผนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการป้องกันโรคติดต่อที่จะเกิดขึ้นในชุมชน

2. ด้านการปฏิบัติการกิจการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการสิ่งแวดล้อมการเจ้าหน้าที่รองรับขยะ สิ่งปฏิกูล เศษวัสดุ ที่อาจจะเป็นแหล่งน้ำขังและเพาะพันธุ์ยุงลาย ที่เป็นตัวนำเชื้อโรคมานักคน ช่วยลดการเจ็บป่วยด้วยโรคไข้เลือดออก ไข้มาลาเรีย โรคเท้าช้าง และการปรับปรุงที่อยู่อาศัยไม่ให้กรุงรังเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นำโรค เช่น หนู แมลงต่างๆ ช่วยลดการเจ็บป่วยด้วยโรคเลปโตสไปโรซีส และวัณโรคได้ ตลอดจนร่วมกับประชาชนในชุมชนณรงค์ควบคุมโรคติดต่อเมื่อมีโรคเกิดขึ้น เช่น การพ่นสารเคมีกำจัดยุงตัวแก่ เมื่อมีโรคไข้เลือดออกและโรคมมาเลียเกิดขึ้น การณรงค์กำจัดหนูเมื่อมีโรคเลปโตสไปโรซีสระบาด เป็นต้น

3. การติดตามประเมินผล ด้านการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่วางไว้ เพื่อถือปฏิบัติและเฝ้าระวังโรคติดต่อในชุมชน การสรุปและประเมินผลงานเมื่อสิ้นปี²⁶

5) พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าหรือจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัตินี้ เป็นกฎหมายที่ต้องการควบคุมการฆ่าสัตว์และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมให้การฆ่าหรือชำแหละเนื้อสัตว์เป็นไปอย่างถูกสุขลักษณะหรือถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร รวมทั้งป้องกันมิให้มีการนำสัตว์ที่เป็นโรคติดต่อหรือไม่เหมาะสมต่อการบริโภคมาฆ่าหรือจำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป โดยมี “พนักงานตรวจโรค” หมายถึง สัตวแพทย์หรือบุคคลอื่นผู้ซึ่งอธิบดีหรือราชการส่วนท้องถิ่นแต่งตั้ง ให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจโรคซึ่งมีในสัตว์หรือเนื้อสัตว์ และ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายถึง ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย อธิบดีกรมการปกครอง หรือราชการส่วนท้องถิ่น แต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าหรือจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2535 พอสรุปได้ดังนี้

1. การควบคุมการจัดตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ กำหนดให้ผู้ใดที่ประสงค์จะตั้ง “โรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์” จะต้องขออนุญาตต่ออธิบดีกรมการปกครองหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมการปกครอง และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

2. การควบคุมการฆ่าสัตว์ ผู้ใดประสงค์การฆ่าสัตว์จะต้องแจ้งเรื่องต่อ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากราชการส่วนท้องถิ่นเสียก่อน โดยต้องแจ้ง จำนวนสัตว์ วันและเวลาที่ จะฆ่าสัตว์ ชื่อของโรงฆ่าสัตว์ และเสียอากร ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และห้ามมิให้นำ สัตว์ออกจากโรงพักสัตว์หรือโรงฆ่าสัตว์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ การฆ่า สัตว์ พนักงานตรวจโรค ต้องตรวจโรคสัตว์ก่อน กรณี สงสัยว่าสัตว์นั้นจะเป็นโรคติดต่อ หรือไม่ เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาหาร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการฆ่าสัตว์และแยกสัตว์นั้นเพื่อ ตรวจพิสูจน์ได้ เมื่อพิสูจน์แล้วพนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ดำเนินการฆ่า หรือดฆ่า แล้วแต่ กรณี (ถ้าสั่งงดต้องคืนเงินอากรและค่าธรรมเนียมสำหรับโรงฆ่าสัตว์แก่ผู้แจ้งฆ่าด้วย)

3. การควบคุมการจำหน่าย ห้ามมิให้ผู้นำเนื้อสัตว์ออกจากโรงฆ่าสัตว์ ก่อนพนักงาน เจ้าหน้าที่ประทับตรารับรองให้จำหน่ายที่เนื้อสัตว์นั้น กรณีที่พบว่าเนื้อสัตว์ที่ฆ่าเป็น โรคมึลักษณะที่

²⁶บุรพพล ภูเลื่อน, “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะ ด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่นอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์”, รายงานการวิจัย, (กาฬสินธุ์ : สสจ.กาฬสินธุ์), 2546, หน้า 36.

ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาหาร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจทำลาย ทำให้เป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารเสียก่อนได้ ห้ามมิให้ผู้ใดจำหน่ายหรือ มีไว้เพื่อจำหน่าย เนื้อสัตว์ที่ถูกฆ่าโดยมิได้มีการแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเอง หรือมิได้ถูกฆ่าตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำเนื้อสัตว์นั้นซึ่งอยู่ในสภาพที่ยังมิได้ชำแหละไปให้พนักงานตรวจโรคสัตว์หรือในกรณีที่มีเหตุสมควรจะขอให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ไปตรวจเนื้อสัตว์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อพนักงานตรวจโรคสัตว์ได้ตรวจแล้วเห็นว่าเป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตรารับรองให้จำหน่ายได้ แต่หากไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นอาหาร ก็ให้ทำลายได้²⁷

2.4 สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

2.4.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของจังหวัดกาฬสินธุ์ ห่างจากศาลากลางจังหวัดกาฬสินธุ์ 7 กิโลเมตร อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอขามเฒ่าและห่างจากที่ว่าการอำเภอ 12 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ 16,327 ไร่ หรือ 26.124 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 4.20 ของพื้นที่ทั้งอำเภอ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลบัวบาน และ อบต. เขาพระนอน
ทิศใต้	ติดต่อกับ	เทศบาลตำบลโคกศรี และ อบต. อุ่มเม่า
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อบต. ลำพาน อำเภอเมือง จ.กาฬสินธุ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อบต. คลองขาม / อบต. ขางตลาด

2.4.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ของตำบลคอนสมบูรณ์ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม โดยมีพื้นที่ราบ 16,000 ไร่ พื้นที่น้ำ 327 ไร่ โดยรวมร้อยละ 85 อยู่ในพื้นที่ชลประทาน สามารถทำการเกษตรได้ตลอดปี นอกจากนี้บางพื้นที่เป็นที่ไร่ สวน ซึ่งลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบยกสูง ซึ่งอยู่ในพื้นที่ บ้านหนองขาม บ้านป่าแดงและบ้านดงเต็ง บางส่วน

²⁷ศุภล ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, อ้างแล้ว, หน้า 103-105.

2.4.3 การเมืองการปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มีทั้งหมดจำนวน 14 หมู่บ้าน 1,826 หลังคาเรือน แบ่งเป็น หมู่บ้านอยู่ในเขตพื้นที่เดิมพื้นที่ จำนวน 12 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 1 บ้านคอนยานาง หมู่ที่ 2 บ้านป่าแดง หมู่ที่ 3 บ้านหนองขาม หมู่ที่ 4 บ้านคงเค็ง หมู่ที่ 5 บ้านคอนยานาง หมู่ที่ 6 บ้านคอนยานาง หมู่ที่ 7 บ้านดาวเหนือ หมู่ที่ 8 บ้านสามัคคี หมู่ที่ 9 บ้านศรีสังคม หมู่ที่ 10 บ้านโนนสามัคคี หมู่ 11 บ้านโนนสมบูรณ์ และ หมู่ที่ 14 บ้านหนองขาม และเป็นหมู่บ้านอยู่ในพื้นที่บางส่วนจำนวน 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 12 บ้านนาสมบูรณ์ และ หมู่ที่ 13 บ้านชุมชนป่าแดง มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 28 คน

2.4.4 ประชากร

จากสถิติของสำนักงานทะเบียนอำเภอเขาสงขเขต เมื่อสิ้นเดือน กันยายน พ.ศ. 2551 องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์มีประชากรรวมทั้งสิ้น 7,869 คน แบ่งเป็นชาย 3,922 คน หญิง 3,947 คน หมู่บ้านที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่ หมู่ที่ 1 บ้านคอนยานาง และหมู่ที่ 7 บ้านดาวเหนือ

2.4.5 การศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มีสถาบันการศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 3 แห่ง โดยเปิดให้มีการเรียนการสอนภาคบังคับ 2 แห่งและขยายโอกาส 1 แห่ง คือ โรงเรียนคอนยานางศึกษา นอกจากนั้นยังมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 แห่ง

2.4.6 การศาสนา

วัดและสำนักสงฆ์มีจำนวน 5 แห่ง ประชากรโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 92 ของประชากรทั้งหมด

2.4.7 การสาธารณสุข

ในเขตพื้นที่บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์มีหน่วยงานบริการด้านสาธารณสุขจำนวน 1 แห่ง คือ สถานีอนามัยคอนยานางมีศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน ทุกหมู่บ้าน จำนวน 14 ศูนย์

2.4.8 การคมนาคม

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านและท้องถิ่นอื่นรวมระยะทาง 55.78 กิโลเมตร โดยแยกเป็นถนนลาดยาง 8 สาย 9.5 กิโลเมตร ถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่ 2.50 กิโลเมตร และถนนคอนกรีตเสริมเหล็กจำนวน 52 สาย 25.45 กิโลเมตรถนนลูกรังภายในหมู่บ้าน 60 สาย 15.49 กิโลเมตรและถนนลูกรังเชื่อมต่อหมู่บ้าน 3 สาย ระยะทาง 5.51 กิโลเมตร

2.4.9 โครงสร้างและการแบ่งส่วนบริหารราชการภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล ดอนสมบูรณ์

ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลระดับกลางซึ่ง ได้กำหนดโครงสร้างและการแบ่งส่วนบริหารราชการภายในองค์กรและการจัดระบบงาน ออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. สำนักปลัด มีหัวหน้าสำนักงานปลัด(นักบริหารงานทั่วไป) เป็นผู้ควบคุมการบริหาร มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานบริหารงานทั่วไป งานนโยบายและแผน งานกฎหมายและคดี งานการเลือกตั้งและกิจการสภางานการเจ้าหน้าที่ งานยานพาหนะและขนส่งงานพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และงานอื่นๆ ที่มีได้กำหนดไว้ว่าเป็นงานของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ

2. ส่วนการคลัง มีหัวหน้าส่วนการคลัง (นักบริหารงานคลัง) มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานการเงิน งานการบัญชี งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ

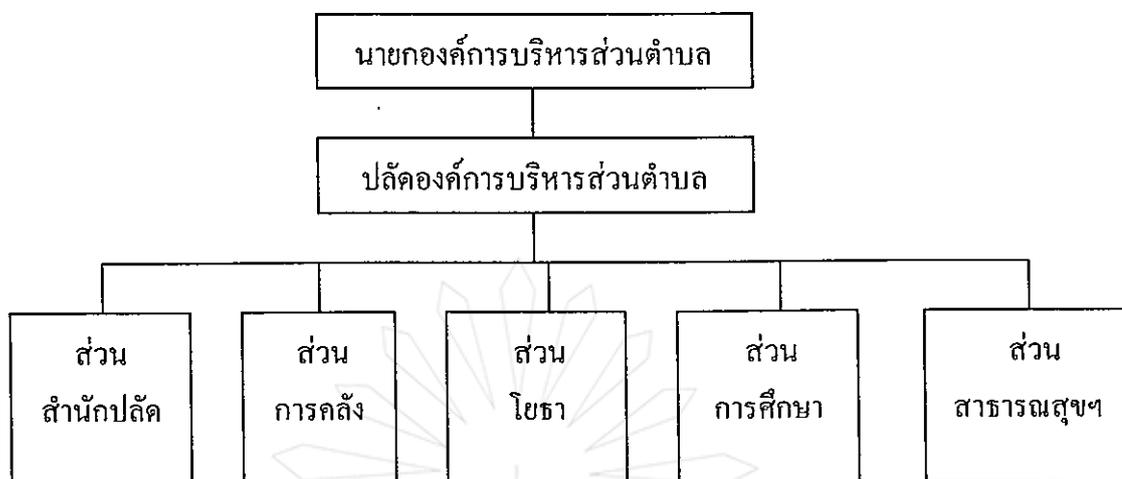
3. ส่วนโยธา มีหัวหน้าส่วนโยธา (นักบริหารงานช่าง) มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับงานก่อสร้าง งานออกแบบและควบคุมอาคาร งานผังเมือง งานประสานสาธารณูปโภค เป็นต้น

4. ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหัวหน้าส่วนการศึกษา(นักบริหารงานการศึกษา) มี หน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ งานบริหารการศึกษา งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และงานกิจการโรงเรียน งานพัฒนาเด็กและเยาวชน เป็นต้น

5. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหัวหน้าส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (นักบริหารงานสาธารณสุข) มีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ งานอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานรักษาความสะอาด งานควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานควบคุมป้องกันโรคติดต่อ งานส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข งานบริการสาธารณสุข²⁸

สรุป การจัดโครงสร้างการบริหารงานราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนการศึกษา และส่วนสาธารณสุข

²⁸องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์, แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2552-2554), (กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2551), หน้า 25.

ภาพประกอบที่ 2.8 แสดงการจัดโครงสร้างการบริหารงานราชการของ องค์การบริหารส่วนตำบล
ดอนสมบูรณ์

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กาญจนา ชุ่มมณี ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมพัฒนางานสาธารณสุขตำบลของ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการศึกษาพบว่า ด้านการควบคุม และป้องกันโรคหากต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถแสดงบทบาทด้านการพัฒนา สาธารณสุขได้ตามที่กฎหมายระบุไว้ จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ และสนับสนุนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านต่างๆ เพิ่มอีก สำหรับด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม เป็นการจัดสรรงบประมาณในกิจกรรมจัดการน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภค และการกำจัดขยะ เป็นหลัก ส่วนกิจกรรมอื่นๆ ที่ดำเนินการจะเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้งบประมาณ บทบาทที่ องค์การบริหารส่วนตำบลทำส่วนใหญ่นอกจากเรื่องขยะแล้ว จะเป็นการแนะนำให้สุขศึกษา ประชาสัมพันธ์ ในเรื่องต่างๆ แก่ชาวบ้านเท่านั้น”

ธิติพร ตันยโชติ และนภจร อุ้นแก้ว ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมมี ความคิดเห็นในด้านการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง คือ

²⁹กาญจนา ชุ่มมณี, “การมีส่วนร่วมพัฒนางานสาธารณสุขตำบลขององค์การบริหารส่วน ตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2543, 184 หน้า.

บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การร่วมกำหนดความต้องการหรือเป้าหมายการพัฒนา การร่วมเป็นคณะกรรมการการจัดทำแผนพัฒนา การเสนอปัญหาความต้องการ โครงการกิจกรรมตามกระบวนการประชาคม เป็นต้น และการดำเนินงานตามแผน / โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน และการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จตามเวลาดำหนด³⁰

ยุทธพล ภูเลื่อน และ สุภัทรา สามัง ได้ศึกษาเรื่อง ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น อำเภอ นามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2546 ผลการวิจัยพบว่า โดยสรุป องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขต อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความพร้อมในการดำเนิน นโยบายการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น อยู่ในระดับสูง ด้านความคิดเห็นต่อนโยบาย ด้านความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและระดับปานกลาง ด้านความรู้ในบทบาทหน้าที่ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับสูง ด้านวัสดุครุภัณฑ์อยู่ในระดับปานกลาง และด้านงบประมาณ อยู่ในระดับต่ำ มีปัญหาอุปสรรคที่สำคัญคือ ขาดงบประมาณและประชาชนให้ความร่วมมือน้อยในการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ³¹

ศมานมิตร จิตหนักแน่น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุรินทร์” ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมสามารถบริหารจัดการได้อยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านพบว่าสามารถบริหารจัดการด้านการ ป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคติดต่อได้อยู่ในระดับดี ส่วนอีก 13 ด้าน คือ ด้านการให้ความรู้สาธารณสุข ด้านโภชนาการ ด้านแม่และเด็ก ด้านการสุขภาพและการจัดหาน้ำดื่ม ด้านการควบคุมโรคประจำถิ่น ด้านการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ด้านการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ด้านการหายาที่จำเป็นสำหรับชุมชน ด้านการส่งเสริมทันตสาธารณสุขใน

³⁰ธิติพร ดนัยโชติ และนภจร อุ่นแก้ว, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดขอนแก่น”, รายงานการวิจัย, (ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น), 2546, 88 หน้า.

³¹ยุทธพล ภูเลื่อน, “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะด้านการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่นอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์”, รายงานการวิจัย, (กาฬสินธุ์ : สสจ.กาฬสินธุ์), 2546, 103 หน้า.

ชุมชน ด้านการส่งเสริมและเฝ้าระวังสุขภาพจิตในชุมชน ด้านการป้องกันโรคเอดส์ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลภาวะและสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ และด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุข พบว่า สามารถบริหารจัดการได้อยู่ในระดับดีปานกลาง³²

ประเทือง ราษฎร์ศิริ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล เห็นว่ามีการดำเนินงานด้านสาธารณสุข โดยรวมและทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการวางแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน การดำเนินการให้เหมาะสม และด้านการตรวจสอบผลการดำเนินงาน ส่วนบุคลากรที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งทางราชการแตกต่างกัน เห็นว่ามีการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมและเป็นรายด้าน “ไม่แตกต่างกัน”³³

วราภรณ์ เรืองธัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของเกาะชุมชนดินแดง กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านประชากร ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและด้านคุณธรรมจริยธรรม ขณะเดียวกันด้านความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีอยู่ในระดับมาก แต่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย³⁴

พิชัย วัฒนกิตติกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปปะ จาริต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และ

³²สมานมิตร จิตหนักแน่น, “การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสุรินทร์), 2546, 104 หน้า.

³³ประเทือง ราษฎร์ศิริ, “การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2547, 79 หน้า.

³⁴วราภรณ์ เรืองธัญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกาะชุมชนดินแดง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2550, 148 หน้า.

มีการดำเนินการในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินสาธารณะ และการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย³⁵

ชาญ สุวรรณหาร และคณะ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณสมบัติของน้ำชะมูลฝอยและความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นในเชิงลบ โดยได้รับผลกระทบจากการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในเรื่องของกลิ่นร้อยละ 37.89 สถานที่จัดการมูลฝอยอยู่ใกล้ที่อยู่อาศัยของประชาชนมากเกินไป ร้อยละ 34.49 และอยากให้มีการปรับปรุงการจัดการมูลฝอยในด้านทัศนียภาพภายนอกให้สวยงาม ร้อยละ 34.44³⁶

วรารักษ์ เรื่องธัญ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของعهะชุมชนดินแดง กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านประชากร ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและด้านคุณธรรมจริยธรรม ขณะเดียวกันด้านความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมีอยู่ในระดับมาก แต่การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย³⁷

สรัด หองทองกาน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของเทศบาลตำบลนาด่าง จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า มีการปฏิบัติงานจริงมากที่สุดในเรื่องการวางระเบียบผังเมือง ได้แก่ การจัดให้มีระบบประปา เพื่อจัดหาน้ำดื่มสะอาดและปลอดภัยแก่ชุมชน รองลงมาคือ

³⁵พิชัย วัฒนกิติกุล, “การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2548, 84 หน้า.

³⁶ชาญ สุวรรณหาร และคณะ, “การศึกษาคุณสมบัติของน้ำชะมูลฝอยและความคิดเห็นของประชาชนต่อการจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์บัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2549, 68 หน้า.

³⁷วรารักษ์ เรื่องธัญ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของعهะชุมชนดินแดง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2550, 148 หน้า.

การจัดการมูลฝอย ได้แก่ การจัดหาภาชนะเก็บขยะมูลฝอยให้แก่ชุมชน และการจัดการพื้นที่สีเขียว ได้แก่ การรณรงค์ในชุมชนรู้ถึงคุณประโยชน์และโทษของคนตัดไม้ทำลายป่าและพื้นที่สีเขียว³⁸

ศจีพรรณ แสงอ่อน ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านรักษาความสะอาด ด้านสัตวแพทย์และอนามัยสิ่งแวดล้อม ส่วนความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลเมืองพระประแดงจังหวัด สมุทรปราการในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านรักษาความสะอาด ด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และด้านสัตวแพทย์³⁹

รวีภา เอกสิริเลิศ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่าโดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการจัดการน้ำเสีย และด้านจัดการเหตุรำคาญ อยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านจัดการเหตุรำคาญ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย และด้านการจัดการขยะมูลฝอย ผลการเปรียบเทียบพบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และระยะเวลาที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็น โดยรวมทั้ง 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน⁴⁰

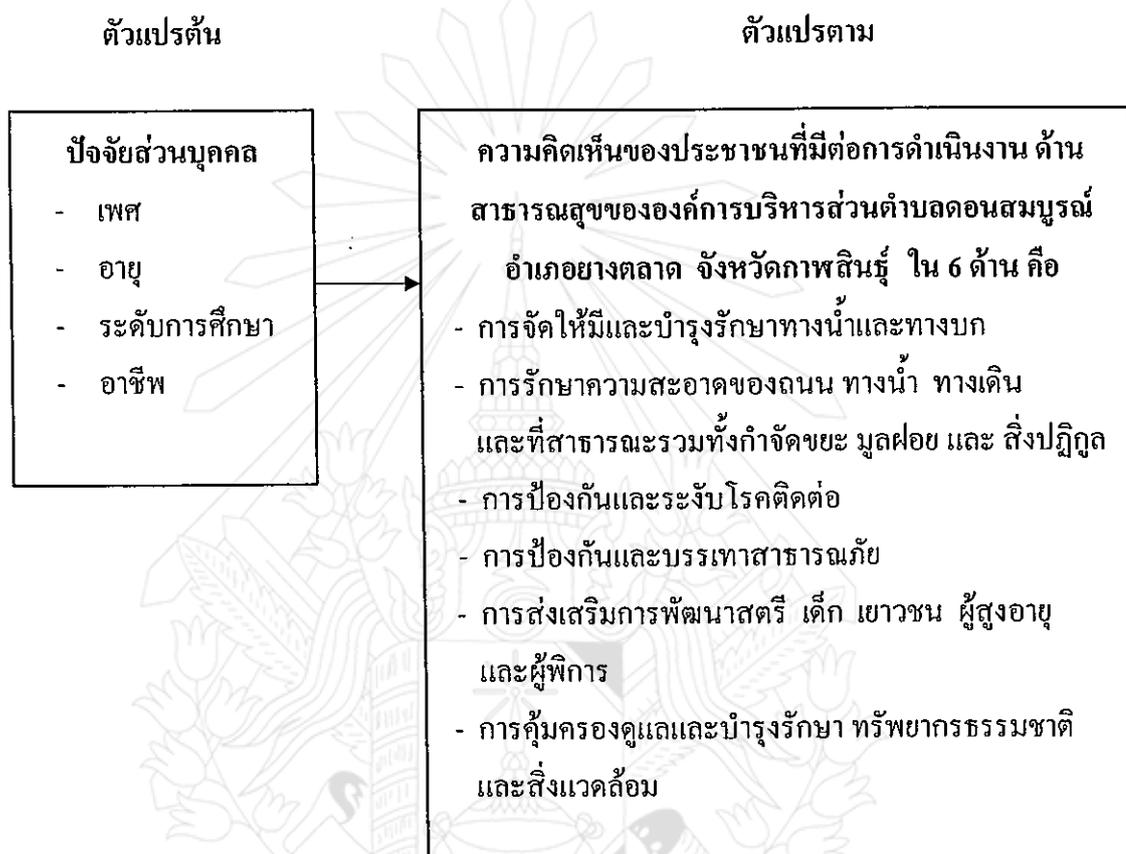
³⁸ สรัล หองทองคาน, “การศึกษากิจการสิ่งแวดล้อมชุมชนของเทศบาลตำบลนาด้วง จังหวัดเลย”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2550, 85 หน้า.

³⁹ ศจีพรรณ แสงอ่อน, “ปัจจัยและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี), 2550, 145 หน้า.

⁴⁰ รวีภา เอกสิริเลิศ, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลกระทุ่มล้ม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม”, สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย), 2551, 86 หน้า.

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ผู้วิจัยได้นำภารกิจด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล⁴¹ มาใช้ เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดตัวแปร ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบที่ 2.9 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

⁴¹ ศุภมล ศรีสุขวัฒนา, อบต.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย, อ้างแล้ว, หน้า 40-42.

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน จำนวน 5,930 คน ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากสำนักทะเบียนอำเภอยางตลาด ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane¹ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 375 คน ตามสูตรดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

---

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 6, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2546), หน้า 85.

e = ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ยอมรับได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05

และแทนค่าในสูตรได้ดังนี้

$$n = \frac{5,930}{1 + 5,930(0.05)^2}$$

$$n = 375$$

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ทดแทน แยกตามรายชื่อชุมชน และเทียบสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ จนได้กลุ่มตัวอย่างกระจายกันครบทุกชุมชน จำนวน 375 คน

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชน

ชื่อชุมชน	ประชากร (คน)			กลุ่มตัวอย่าง (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1. บ้านดอนยานาง หมู่ที่ 1	294	303	597	18	19	37
2. บ้านป่าแดง หมู่ที่ 2	136	121	257	8	8	16
3. บ้านหนองขาม หมู่ที่ 3	185	202	387	12	13	25
4. บ้านดงเค็ง หมู่ที่ 4	220	209	429	14	13	27
5. บ้านดอนยานาง หมู่ที่ 5	149	150	299	9	9	18
6. บ้านดอนยานาง หมู่ที่ 6	265	248	513	17	16	33
7. บ้านดาวเหนือ หมู่ที่ 7	314	332	646	20	21	41
8. บ้านสามัคคี หมู่ที่ 8	264	275	539	17	17	34
9. บ้านศรีสังคม หมู่ที่ 9	205	211	416	13	13	26
10. บ้านโนนสามัคคี หมู่ที่ 10	201	224	425	13	14	27
11. บ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ที่ 11	142	117	259	9	7	16
12. บ้านนาสมบูรณ์ หมู่ที่ 12	157	189	346	10	13	23
13. บ้านชุมชนป่าแดง หมู่ที่ 13	234	209	443	15	13	28
14. บ้านหนองขาม หมู่ที่ 14	185	189	374	12	12	24
รวม	2,951	2,979	5,930	187	188	375

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เป็นการสอบถามชนิดให้ตนเอง (Self-administered Questionnaire) โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแบบสอบถามของพิชัย วัฒนกิตกกุล มีทั้งหมด 3 ตอน ตามรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และแบบวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของประชาชน

3.4.2 ศึกษาหลักการ วิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสาร ตำราทางด้านวิจัยทางการศึกษา

3.4.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามโดยยึดหลักวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปริกษาสารนิพนธ์ ประกอบด้วย

1) รองศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ต้นสุวรรณ อาจารย์ที่ปริกษาหลัก

2) พระพุทระกูล พุทธิกรกิจโต อาจารย์ที่ปริกษาร่วม

เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมความครอบคลุม และให้ข้อเสนอแนะ

3.4.5 ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามข้อแนะนำของอาจารย์ที่ปริกษา แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเที่ยงเชิงโครงสร้างซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) พระปลัดชาณัฐชัย ญาณธมฺโม ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิม พระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย การศึกษา สน.บ.(รัฐศาสตร์การปกครอง) ศศ.ม. (บริหารการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัยและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล (Statistics)

2) พระฉานนิพิทย์ อินฺทจารี ตำแหน่ง อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย การศึกษา น.ธ.เอก สน.บ.(ภาษาอังกฤษ) ศศ.ม. (พุทธศาสนศึกษา) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ถ้อยคำและภาษา (Wording)

3) นายสมชัย ภูงคณำ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (นักบริหารงาน อบต. ระดับ 7) สถานที่ทำงาน องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ การศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity)

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว มาปรับแก้ให้เหมาะสม ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งแล้วจัดพิมพ์แบบสอบถาม

3.4.7 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับแก้และตรวจสอบความถูกต้องแล้วไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มเม่า อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Discrimination Power) โดยใช้วิธี Item-total Correlation ได้ค่าตั้งแต่ 0.40-0.87 และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)² มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ 0.97 (ภาคผนวก ง)

3.4.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

²ภาควิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, พื้นฐานการวิจัยการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์, 2548), หน้า 93-94.

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 375 ราย โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

3.5.1 ขอนหนังสือจากศูนย์การศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อนำไปแสดงและขอความอนุเคราะห์ อนุญาตให้เก็บข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านที่รับผิดชอบทุกแห่ง

3.5.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ตลอดจนวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ประชุม สภาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ หรือที่ประชุมผู้นำชุมชน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหมู่บ้าน

3.5.3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยในการแจกแบบสอบถาม ออกพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในหมู่บ้านร่วมประชุมกับหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน เพื่อชี้แจงและสร้างความเข้าใจในการกรอกแบบสอบถาม แจกแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.5.4 ภายหลังเสร็จสิ้นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามในแต่ละวันผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม

3.5.5 จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็น 100 %

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปดังนี้

3.6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One-way ANOVA)

อนึ่ง การให้คะแนนคำตอบในแบบสอบถามใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้³

1	คะแนน	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด
2	คะแนน	หมายถึง	มีความเห็นด้วยน้อย
3	คะแนน	หมายถึง	มีความเห็นด้วยปานกลาง
4	คะแนน	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมาก
5	คะแนน	หมายถึง	มีความเห็นด้วยมากที่สุด

การพิจารณาค่าระดับของความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยจะพิจารณาจากค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดอยู่ในระดับเห็นน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดอยู่ในระดับเห็นน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความคิดอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงกว้างระหว่างระดับเท่ากับ 0.80 ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ช่องว่างระหว่างระดับ (Range)} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discriminative Power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อย่างง่าย (Simple Correlation Co-efficient) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item – total Correlation)

2) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับใช้สถิติแอลฟา (Alpha Co-efficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

³บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, อ่างแก้ว, หน้า 99-100.

3.7.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ความถี่ (Frequency)
- 2) ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตรดังนี้

$$p = \frac{n}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ
 n แทน จำนวนข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนคน

- 3) ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
 N แทน จำนวนตัวอย่าง

- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คำนวณจากสูตร ดังนี้

$$S.D = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

3.7.3 สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่

- 1) t - test
- 2) F - test (One-way ANOVA)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไปในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามได้ครบถ้วน สมบูรณ์ทั้ง 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน (t- distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน (F- distribution)
P	แทน	ความน่าจะเป็นที่จะปฏิเสธสมมุติฐานหลัก (Probability)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปรากฏตามตารางที่ 4.1- 4.4

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	187	49.90
หญิง	188	50.10
รวม	375	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 50.10 และเป็นเพศชาย จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 49.90

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
อายุไม่เกิน 25 ปี	94	25.1
อายุ 26-35 ปี	117	31.2
อายุ 36-45 ปี	89	23.7
อายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป	75	20.0
รวม	375	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20 รองลงมาคืออายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 25.10 อายุ 36-45 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 และน้อยที่สุด คืออายุตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	144	38.4
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	148	39.5
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	37	9.8
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป	46	12.3
รวม	375	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาคือระดับประถมศึกษาหรือเทียบเท่าจำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 และน้อยที่สุดคือ ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.80

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	66	17.5
เกษตรกร	148	39.5
รับจ้างทั่วไป	60	16.0
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	69	18.4
พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	32	8.6
รวม	375	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาคืออาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 อาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และน้อยที่สุดคือ อาชีพพนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้าน
สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัด
กาฬสินธุ์

ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.5- 4.11

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการ
ดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ โดยรวม และ
รายด้าน

ความคิดเห็นที่มีต่อดำเนินงานด้านสาธารณสุข	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	2.81	0.86	ปานกลาง
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3.03	0.79	ปานกลาง
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3.16	0.88	ปานกลาง
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.83	1.06	ปานกลาง
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.37	0.88	ปานกลาง
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.90	0.95	ปานกลาง
โดยรวม	3.37	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุญรณ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบ จำนวนตามแผนพัฒนาตำบล	3.06	0.99	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการซ่อมแซมคูดูแล รักษาถนนให้ใช้การได้ตัวอย่างสม่ำเสมอ	2.77	1.00	ปานกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอำนวยความสะดวก ในการเดินทางแก่ประชาชน	2.83	0.97	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินการซ่อม บำรุงรักษาถนนเป็นประจำ	2.58	0.98	น้อย
โดยรวม	2.81	0.86	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบุญรณ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการซ่อมแซมคูดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ตัวอย่างสม่ำเสมอ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินการซ่อมบำรุงรักษาถนนเป็นประจำ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย โดยรวมและเป็นรายชื่อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินที่สาธารณะ รวมทั้ง การกำจัดขยะมูลฝอย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ	3.33	0.91	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นประจำ	3.36	0.92	ปานกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ	2.74	0.98	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดเป็นประจำ	2.71	1.00	ปานกลาง
โดยรวม	3.03	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นประจำ องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดเป็นประจำ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำ	3.31	0.99	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์เป็นประจำทุกปี	3.20	1.10	ปานกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู เป็นประจำทุกปี	3.03	1.09	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี	3.08	0.95	ปานกลาง
โดยรวม	3.16	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ เป็นประจำทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์เป็นประจำทุกปี

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย	2.89	2.32	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย	2.71	0.98	ปานกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีศูนย์รับแจ้งและประสานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยในชุมชน	2.77	1.04	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบสาธารณภัย	2.95	0.99	ปานกลาง
โดยรวม	2.83	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีศูนย์รับแจ้งและประสานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยในชุมชน และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลอนสมบูรณ์ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.48	1.03	มาก
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน	3.44	1.05	มาก
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ	3.55	0.98	มาก
4. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการติดตามดูแลเด็กก่อนวัยเรียน	3.17	1.09	ปานกลาง
5. องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาตำบล	3.22	1.02	ปานกลาง
โดยรวม	3.37	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการติดตามดูแลเด็กก่อนวัยเรียน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมและรายข้อ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ	2.90	1.01	ปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี	3.00	1.06	ปานกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม	2.86	1.08	ปานกลาง
4. องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน	2.84	1.00	ปานกลาง
โดยรวม	2.90	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และองค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบурณ์ อำเภอขยตลัด จังหัดกาฬสินธุ์ ตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สถิติ t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ปรากฏตามตารางที่ 4.12 – 4.24

ตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบурณ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ (t-test)

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข	เพศชาย=187		เพศหญิง=188		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	2.88	0.91	2.74	0.80	1.59	0.114
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดขยะ มูลฝอย และสิ่งปฏิกูล	3.04	0.84	3.03	0.73	0.05	0.959
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3.16	0.86	3.15	0.91	0.02	0.981
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.86	1.24	2.81	0.85	0.49	0.625
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.37	0.85	3.37	0.92	-0.048	0.962
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2.99	0.99	2.81	0.89	1.78	0.076
รวม	3.37	0.85	3.37	0.92	-0.048	0.962

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข	อายุ							
	ไม่เกิน 25 ปี		26-35 ปี		36-45 ปี		46ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก	2.95	0.82	2.70	0.84	2.90	0.92	2.68	0.83
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3.22	0.76	2.93	0.79	3.05	0.74	2.95	0.83
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3.25	0.76	3.18	0.89	3.15	0.92	3.00	0.94
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.08	1.37	2.77	0.94	2.77	0.93	2.71	0.92
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.40	0.76	3.39	0.92	3.43	0.94	3.36	0.89
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.06	0.89	2.84	0.91	2.90	1.09	2.78	0.89
รวม	3.40	0.76	3.31	0.92	3.44	0.94	3.36	0.89

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ อายุ 36-45 ปี อายุไม่เกิน 25 ปี อายุ 46 ปี ขึ้นไป และอายุ 26-35 ปี

ตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลอนสมบูรณ์ อำเภอ양ตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ (One-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	5.266	3	1.755	2.407	0.067
	ภายในกลุ่ม	270.535	371	0.729		
	รวม	275.801	374			
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ระหว่างกลุ่ม	5.060	3	1.687	2.762	.042*
	ภายในกลุ่ม	226.569	371	0.611		
	รวม	231.629	374			
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	2.611	3	0.870	1.117	0.342
	ภายในกลุ่ม	288.904	371	0.779		
	รวม	291.514	374			
4. ด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	7.698	3	2.566	2.290	0.078
	ภายในกลุ่ม	415.739	371	1.121		
	รวม	423.437	374			
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	.962	3	0.321	0.408	0.747
	ภายในกลุ่ม	291.310	371	0.785		
	รวม	292.272	374			
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	3.858	3	1.286	1.427	0.234
	ภายในกลุ่ม	334.279	371	0.901		
	รวม	338.137	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.962	3	0.321	0.408	0.747
	ภายในกลุ่ม	291.310	371	0.785		
	รวม	292.272	374			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียง 1 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) ปรากฏตามตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	ไม่เกิน 25 ปี	26- 35 ปี	36-45 ปี	46ปีขึ้นไป
		3.22	2.93	3.05	2.95
ไม่เกิน 25 ปี	3.22		0.289	0.168	0.271
26- 35 ปี	2.93			-0.121	-0.017
36-45 ปี	3.05				0.104
46ปีขึ้นไป	2.95				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการรักษาความสะอาดของ ถนนทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากความแตกต่างนั้นยังไม่ถึงระดับนัยสำคัญที่กำหนดเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข	ระดับการศึกษา							
	ประถมศึกษา หรือ ต่ำกว่า		มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า		อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า		ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางน้ำและ ทางบก	2.86	0.81	2.88	0.89	2.45	0.82	2.71	0.87
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	3.14	0.79	3.04	0.78	2.79	0.68	2.85	0.80
3. ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3.36	0.96	3.07	0.83	2.80	0.60	3.07	0.84
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	2.96	0.98	2.85	1.26	2.46	0.68	2.71	0.78
5. ด้านการส่งเสริมการ พัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	3.52	0.97	3.34	0.84	3.08	0.58	3.23	0.86
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.03	1.01	2.84	0.94	2.60	0.79	2.93	0.84
รวม	3.52	0.97	3.34	0.84	3.08	0.58	3.23	0.86

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นมีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ ระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ตารางที่ 4.17 แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา (One-way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	6.268	3	2.089	2.876	0.036*
	ภายในกลุ่ม	269.533	371	.727		
	รวม	275.801	374			
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวม ทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ระหว่างกลุ่ม	5.186	3	1.729	2.832	0.038*
	ภายในกลุ่ม	226.443	371	.610		
	รวม	231.629	374			
3. ด้านการป้องกันและระงับ โรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	11.804	3	3.935	5.219	0.002*
	ภายในกลุ่ม	279.710	371	.754		
	รวม	291.514	374			
4. ด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	8.313	3	2.146	2.476	0.061
	ภายในกลุ่ม	415.124	371	1.119		
	รวม	423.437	374			
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	7.239	3	2.413	3.141	0.025*
	ภายในกลุ่ม	285.032	371	.768		
	รวม	292.272	374			
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุง รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	6.327	3	2.109	2.358	0.071
	ภายในกลุ่ม	331.810	371	.894		
	รวม	338.137	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	7.239	3	2.413	3.141	0.025*
	ภายในกลุ่ม	285.032	371	.768		
	รวม	292.272	374			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.17 พบว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นมีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ส่วนอีก 2 ด้าน คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไม่พบความแตกต่าง เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) ปรากฏดังตารางที่ 4.18-4.21

ตารางที่ 4.18 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวม ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูนธ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
	หรือต่ำกว่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่า	หรือเทียบเท่าขึ้นไป
	$\bar{X}$ 3.52	3.44	3.08	3.23
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	3.52	-0.175	0.438*	0.285
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.44		0.264	0.109
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.08			-0.154
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป	3.23			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.18 การทดสอบ พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวม มีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.19 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
	$\bar{X}$	2.86	2.88	2.45	2.71
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	2.86		-0.022	0.405*	0.151
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	2.88			0.427*	0.174
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2.45				-0.254
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ขึ้นไป	2.71				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.19 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล น้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วน ตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.14	3.05	2.79	2.85
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	3.14		0.092	0.342*	0.286*
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.05			0.250	0.194
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2.79				-0.056
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ขึ้นไป	2.85				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.20 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ คือ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.36	3.07	2.80	3.07
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	3.36		0.283*	0.554*	0.292*
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.07			0.270	0.009
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2.80				-0.261
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ขึ้นไป	3.07				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.21 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลในด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และระดับ อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัด กาฬสินธุ์ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา หรือต่ำกว่า	มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.52	3.44	3.08	3.23
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	3.52		0.175	0.438*	0.284
มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.44			0.264	0.109
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	3.08				-0.154
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ขึ้นไป	3.23				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.22 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน
ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัด
กาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้าน จำแนกอาชีพ (One - way ANOVA)

แหล่งความแปรปรวน		SS	df	MS	F	P
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษา ทางน้ำและทางบก	ระหว่างกลุ่ม	11.853	4	2.963	4.154	0.003*
	ภายในกลุ่ม	263.948	370	0.713		
	รวม	275.801	374			
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวม ทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	ระหว่างกลุ่ม	19.634	4	4.908	9.675	0.000*
	ภายในกลุ่ม	211.995	370	0.573		
	รวม	231.629	374			
3. ด้านการป้องกันและระงับ โรคติดต่อ	ระหว่างกลุ่ม	17.870	4	4.467	5.520	0.000*
	ภายในกลุ่ม	273.645	370	0.740		
	รวม	291.514	374			
4. ด้านการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัย	ระหว่างกลุ่ม	16.128	4	4.032	3.253	0.006*
	ภายในกลุ่ม	407.309	370	1.101		
	รวม	423.437	374			
5. ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ	ระหว่างกลุ่ม	15.071	4	3.768	5.215	0.001*
	ภายในกลุ่ม	272.201	370	0.749		
	รวม	292.272	374			
6. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุง รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	10.811	4	2.703	2.910	0.017*
	ภายในกลุ่ม	327.326	370	0.885		
	รวม	338.137	374			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	15.071	4	3.768	5.215	0.001*
	ภายในกลุ่ม	277.201	370	0.749		
	รวม	292.272	374			

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นมีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ โดยรวม แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ทั้ง 6 ด้าน ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) ปรากฏตามตารางที่ 4.25 – 4.31

ตารางที่ 4.25 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยรวม ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงาน บริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ
	$\bar{X}$	3.44	3.56	3.23	3.03
นักเรียน/ นักศึกษา	3.44	-0.127	0.206	0.408*	0.108
เกษตรกร	3.56		0.333*	0.534*	0.235
รับจ้างทั่วไป	3.23			0.201	-0.098
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	3.03				-0.299
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ	3.33				

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.25 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ โดยรวม มีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.26 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาตาม
ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ /ข้าราชการ	
	$\bar{X}$	3.01	2.91	2.63	2.52	2.86
นักเรียน/ นักศึกษา	3.01		0.101	0.378*	0.489*	0.152
เกษตรกร	2.91			0.277*	0.389*	0.051
รับจ้างทั่วไป	2.63				0.112	-0.226
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	2.52					-0.338
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	2.86					

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.26 การทดสอบพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน
ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ในด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษา ทาง
น้ำและทางบก มีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ คือ
ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ
องค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป และ อาชีพค้าขาย/
ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้าน
สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป
และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.27 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ตามความเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	— X	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตร กรรม	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ /ข้าราชการ
		3.27	3.18	2.85	2.64	3.05
นักเรียน/ นักศึกษา	3.27		0.902	0.423*	0.631*	0.218
เกษตรกรรม	3.18			0.331*	0.539*	0.126
รับจ้างทั่วไป	2.85				0.208	-0.205
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	2.64					-0.413*
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ	3.05					

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.27 การทดสอบ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ ในด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ คือ ประชาชนที่มีอาชีพนักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนคู่อื่นๆไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	
	$\bar{X}$	3.32	3.33	3.03	2.76	3.10
นักเรียน/ นักศึกษา	3.32		-0.009	0.285	0.557*	0.217
เกษตรกร	3.33			0.294*	0.567*	0.226
รับจ้างทั่วไป	3.03				0.273	-0.068
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	2.76					-0.341*
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	3.10					

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.28 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ในด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 4 คู่ คือ ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้าน สาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาชะเมา จังหวัด กาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	
	$\bar{X}$	3.44	3.57	3.23	3.03	3.33
นักเรียน/ นักศึกษา	3.44		-0.127	0.206	0.408*	0.108
เกษตรกร	3.57			0.333*	0.534*	0.235
รับจ้างทั่วไป	3.23				0.201	-0.098
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	3.03					-0.299
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	3.33					

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.30 การทดสอบพบว่าประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ในด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 จำนวน 3 คู่ คือ ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และ ประชาชนที่มีอาชีพอาชีพเกษตรกร มีคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร ส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว	พนักงานบริษัท / รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	
	$\bar{X}$	3.02	3.03	2.72	2.63	2.98
นักเรียน/ นักศึกษา	3.02		-0.017	0.299	0.388*	0.039
เกษตรกร	3.03			0.315*	0.405*	0.056
รับจ้างทั่วไป	2.72				0.089	-0.259
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	2.63					-0.349
พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ / ข้าราชการ	2.98					

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P \leq 0.05$)

จากตารางที่ 4.31 การทดสอบพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ในด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีค่าเฉลี่ยรายคู่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าความถี่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามรายด้านและรายประเด็น

ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์	ความถี่ (คน)
<p>1) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก</p> <p>1. ควรให้มีการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในการสัญจรอย่างปลอดภัย และรวดเร็วกว่านี้ยิ่งขึ้น</p> <p>2. ควรเพิ่มให้มีร่องระบายน้ำตามถนนต่างๆ เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นระเบียบ</p> <p>3. ควรมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ อธิบาย หรืออบรมให้ประชาชนเข้าใจเรื่องและวิธีการต่างๆ ว่าควรทำอย่างไร</p>	<p>44</p> <p>17</p> <p>5</p>
<p>2) ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล</p> <p>1. การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะ ควรปรับปรุงระบบและวิธีการให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นกว่านี้</p> <p>2. ควรจัดให้มีถังขยะ แยกประเภท มีฝาปิดให้เพียงพอ ครอบคลุมหลังคาเรือน</p> <p>3. ให้มีระบบการจัดการดูแลปรับปรุงพื้นที่สาธารณะจัดตั้งชมรมหรือผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง</p>	<p>57</p> <p>11</p> <p>5</p>
<p>3) ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ</p> <p>1. ควรจัดให้มีการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ การอบรมให้ความรู้ รวมทั้งการทำป้ายประกาศจัดบอร์ดไว้ในชุมชน เรื่องการป้องกันโรคติดต่อแก่ประชาชนมากกว่านี้ เพื่อให้ประชาชนได้รู้จักและป้องกันได้ด้วยตนเอง</p> <p>2. ควรให้มีวัสดุ อุปกรณ์ในการควบคุมป้องกันโรคต่างๆ ให้เพียงพอ เช่น การพ่นหมอกควัน ทราายอะเบท หน้ากากอนามัย วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า</p>	<p>36</p> <p>9</p>

ตารางที่ 4.32 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์	ความถี่ (คน)
<p>4) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>1. ควรจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะและเจ้าหน้าที่รับผิดชอบให้เพียงพอและมีความพร้อมอยู่เสมอ จัดตั้งศูนย์ป้องกันสาธารณภัยประจำตำบล เพื่อประสานงาน และมีเครือข่ายจุดแจ้งเหตุประจำในทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยได้ทันเหตุการณ์</p> <p>2. ควรจัดให้มีอุปกรณ์ การป้องกัน ทันสมัย และมีมาตรฐาน สามารถช่วยเหลือผู้ประสบภัย เช่น รถดับเพลิง รถ EMS. รถบรรทุกน้ำ เป็นต้น</p> <p>3. ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้าน มีกิจกรรมรณรงค์หรือนิทรรศการเพิ่มเติมให้ชาวบ้านได้เข้าใจ</p>	<p>26</p> <p>6</p> <p>4</p>
<p>5) ด้านการส่งเสริมการ พัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ</p> <p>1. ควรส่งเสริมให้มีโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ที่สร้างสรรค์การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่เด็ก เยาวชน และ กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ เช่น การพัฒนาอาชีพ กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การอบรมให้ความรู้เรื่องสิทธิการคุ้มครองเด็กและสตรี</p> <p>2. ควรสนับสนุนส่งเสริมบทบาทของสตรี เด็กและเยาวชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปลูกจิตสำนึกอย่างเหมาะสม</p> <p>3. ควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา นันทนาการ และการออกกำลังกายแก่ เด็ก และเยาวชน ให้เพียงพอ</p>	<p>41</p> <p>3</p> <p>10</p>
<p>6) ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>1. ควรจัดให้มีการรณรงค์ ปลูกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำลำธาร การรักษาความสะอาด มีการจัดตั้งชมรมร่วมกับชุมชน เพื่อดูแลในด้านนี้</p> <p>2. ควรจัดเจ้าหน้าที่ออกให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อลด โลก ร้อน แก่ประชาชน และ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p>	<p>48</p> <p>9</p>

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมเรียงลำดับรายด้าน ตามจำนวนความถี่จากมากที่สุดไปน้อยที่สุด สามลำดับแรก ดังนี้ คือ

1) ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่ การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะ ควรปรับปรุงระบบและวิธีการให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นกว่านี้ ควรจัดให้มีถังขยะ แยกประเภท มีฝาปิดให้เพียงพอครบทุกหลังคาเรือน และให้มีระบบการจัดการดูแลปรับปรุงพื้นที่สาธารณะ จัดตั้งชมรมหรือผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง

2) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ได้แก่ ควรให้มีการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในการสัญจรอย่างปลอดภัย และรวดเร็วยิ่งกว่านี้ ควรเพิ่มให้มีร่องระบายน้ำตามถนนต่างๆ เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นระเบียบ ควรมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ อธิบาย หรืออบรมให้ประชาชนเข้าใจเรื่องและวิธีการต่างๆ ว่าควรทำอย่างไร

3) ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรจัดให้มีการรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำลำธาร การรักษาความสะอาด มีการจัดตั้งชมรมร่วมกับชุมชน เพื่อดูแลในด้านนี้ และควรจัดเจ้าหน้าที่ออกให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทั่วโลก ร้อน แก่ประชาชน และ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี เพศ, อายุ, ระดับการศึกษาและอาชีพ ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน จำนวนประชากร 5,930 คน และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดย ใช้สูตร Taro Yamane และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 375 คน

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ และ ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความถี่ (Frequency) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) t-test และ F-test (One-way ANOVA) และแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 50.1 มีอายุ 26-35 ปี จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 31.2 ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และอาชีพเกษตรกร จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 39.5

5.1.2 ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอำนวยความสะดวกในการเดินทางแก่ประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ดีอย่างสม่ำเสมอ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินการซ่อมบำรุงรักษาถนนเป็นประจำ

ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมรณรงค์ การรักษาความสะอาดเป็นประจำ ตามลำดับ

ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะมูลฝอยป้องกัน โรคไข้เลือดออกเป็นประจำ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ เป็นประจำทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการณรงค์ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ เป็นประจำทุกปี ตามลำดับ

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีศูนย์รับแจ้งและประสานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ในชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ดังนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือ สงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือ สงเคราะห์ แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการติดตามดูแล เด็กก่อนวัยเรียน ตามลำดับ

ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 4 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมปลูกต้นไม้เป็นประจำทุกปี องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ตามลำดับ

5.1.3 การทดสอบสมมติฐาน ปรัชญาผลดังนี้

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

5.1.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสลัด จังหวัดกาฬสินธุ์ เรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้

- 1) ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่ การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะ ควรปรับปรุงระบบและวิธีการให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นกว่านี้ ควรจัดให้มีถังขยะแยกประเภท มีฝาปิดให้เพียงพอ ครบทุกหลังคาเรือน และให้มีระบบการจัดการดูแลปรับปรุงพื้นที่สาธารณะ จัดตั้งชมรมหรือผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดร่วมกัน เดือนละ 1 ครั้ง
- 2) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ได้แก่ ควรให้มีการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในการสัญจรอย่างปลอดภัย และรวดเร็วกว่านี้ยิ่งขึ้น ควรเพิ่มให้มีร่องระบายน้ำตามถนนต่างๆ เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นระเบียบ ควรมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ อธิบาย หรืออบรมให้ประชาชนเข้าใจเรื่องและวิธีการต่างๆว่าควรทำอย่างไร
- 3) ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรจัดให้มีการรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันเช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำลำธาร การรักษาความสะอาด มีการจัดตั้งชมรมร่วมกับชุมชน เพื่อดูแลในด้านนี้ และควรจัดเจ้าหน้าที่ออกให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ลดโลกร้อน แก่ประชาชน และปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประเด็นที่นำมา อภิปรายผล ดังนี้ คือ

5.2.1 ผลการวิจัยระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ประชาชนมีความ คิดเห็นมีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขา ตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปาน กลาง ทั้ง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศตริ เต็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อและด้านการรักษาความ สะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้ง กำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของ ธิติพร ดนัยโชติ และนภจร อุ้นแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ในด้านการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ งานวิจัยของ รวิภา เอกสิริเลิศ ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วน ตำบลกระทุ่มล้อม อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม พบว่า โดยรวมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการ ขยะมูลฝอย ด้านการจัดการน้ำเสีย และด้านจัดการเหตุรำคาญ อยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ศศิพรรณ แสงอ่อน ได้ศึกษาปัจจัยและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงาน สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัด สมุทรปราการ พบว่า โดยรวมอยู่ ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดลงมา 3 ลำดับ คือ ด้านการรักษาความสะอาด ด้านสัตวแพทย์ และด้านสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม แต่ไม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย วัฒนภักดีกุล ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การ บริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็น รายด้าน อยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม และด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ด้านคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ด้านการส่งเสริมการพัฒนาศตริ เต็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการ

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จึงควรมีการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขให้อยู่ในระดับมาก หรือมากที่สุด เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานภาครัฐมีบทบาท อำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับทางด้านสาธารณสุขโดยตรง ดังนั้นถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จะทำให้สุขภาพอนามัย ซึ่งเป็นต้นทุนของชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกอย่างของประชาชนดีขึ้น

จากผลการวิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาด้านการบริหารดีขึ้นเช่น มีการวางแผนเป็นระบบขึ้น ซึ่งอาจเนื่องมาจากหน่วยราชการ ได้จัดให้บริการด้านการอบรมและพัฒนาบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมาเป็นระยะตั้งแต่ปี 2538 ที่ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งนี้ผู้ให้การอบรมมีทั้งหน่วยงานโดยตรงขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่นกรมการปกครอง กระทรวงสาธารณสุข สถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่เห็นความสำคัญกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้สามารถพัฒนางานด้านสาธารณสุขเพิ่มขึ้นถึงระดับปานกลาง

2. หลายปีที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณส่วนใหญ่อุปโภคบริโภคไปกับการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานซึ่งจะเห็นผลการวิจัยหลายฉบับเมื่อระยะเวลาผ่านไปการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานได้พัฒนามาเป็นลำดับจนเกือบสมบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงได้มีการพัฒนาในด้านอื่นๆ ซึ่งรวมทั้งด้านสาธารณสุขด้วย

3. มีการพัฒนาความร่วมมือระหว่างองค์กรของรัฐมากขึ้น เช่น ความร่วมมือระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับสถานีอนามัย โดยทั้ง 2 หน่วยงานนี้ได้ปฏิบัติงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกัน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดงบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขของสถานีอนามัยในการบริการประชาชน ส่วนสถานีอนามัยให้ความร่วมมือด้านวิชาการแก่องค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้มีโอกาสทำงานร่วมกัน ทราบปัญหาาร่วมกัน จึงทำให้งานด้านสาธารณสุขมีระดับการดำเนินงานที่สูงขึ้น

4. ในปี 2546 รัฐบาลมีนโยบายปราบปรามยาเสพติดอย่างจริงจังและหันมาฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของประชาชน นโยบายนี้มีผลทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลต้องปรับตัวเองให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลโดยได้พัฒนางานสาธารณสุขเพิ่มขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ และในปี 2549 เป็นต้นมา กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติได้สนับสนุนงบประมาณให้องค์การบริหารส่วนตำบลที่พร้อมพร้อมอุดหนุนงบประมาณสมทบ ในนาม “ กองทุนหลักประกัน

สุขภาพระดับท้องถิ่น” เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านสาธารณสุข มีระเบียบข้อบังคับในการดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุน ที่ประกอบด้วยหลายฝ่ายทั้งภาครัฐ ผู้นำชุมชน ตัวแทนองค์กรในชุมชน เช่น อสม.(อาสาสมัครสาธารณสุข) ส.อบต.(สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นต้น ทำให้การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับการดำเนินงานที่สูงขึ้น มีความชัดเจนมากขึ้นด้วย

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน พบว่า

1) ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ในด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล เท่าเทียมกัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ไม่มีการกีดกันเพศชายหรือเพศหญิง ให้ความสำคัญทุกเพศอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงนำส่งผลให้ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศจีพรรณ แสงอ่อน ได้ศึกษาปัจจัยและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน

2) ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ประชาชนทุกกลุ่มอายุที่อาศัยอยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ในด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าเทียมกัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอเขาตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้มีการประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่วมกับประชาชนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องให้ความสำคัญทุกวัยอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นจึงนำส่งผลให้ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกันเพียง 1 ด้านคือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล และเมื่อได้ทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ โดยวิธี LDS (Least-Significant Different) พบว่า ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างนั้นยังไม่ถึงระดับนัยสำคัญที่กำหนดเมื่อทำการทดสอบเป็นรายคู่ ส่วนด้านอื่นๆ อีก 5 ด้าน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิติพร ตันยโชติ และนภจร อุ้นแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น โดยรวม แตกต่างกัน

3) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมแตกต่างกัน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการพิจารณาในการบริหารและการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในมุมมองที่ต่างกัน ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงขึ้น อาจมีการวิเคราะห์ข้อมูลมากขึ้น มีความคิดรอบคอบมองประเด็นต่างๆ อย่างละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้น จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชิติพร ตันยโชติ และนภจร อุ้นแก้ว ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวม แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย วัฒนกิติกุล ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษาโดยวิธี LSD (Least-Significant Different) พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่างกัน จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทาง

น้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกัน และระงับโรคติดต่อ และด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เมื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า มีความคิดเห็นน้อยกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า และระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็น มากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า มากกว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป และมากกว่าระดับการศึกษาอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ ประชาชนที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชัย วัฒนภักดีกุล ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม พบว่าค่าเฉลี่ยแต่ละด้านเป็นรายคู่ จำแนกตาม ระดับการศึกษา ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก คือ ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า มีความคิดเห็นน้อยกว่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า น้อยกว่าระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และน้อยกว่าระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามลำดับ

4) ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูน อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและเป็นรายด้าน มีความแตกต่างกันทั้ง 6 ด้าน เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาชีพบ่งบอกถึงความรับผิดชอบ อำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ ซึ่งประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีอำนาจหน้าที่ มีความรับผิดชอบสูงกว่าอาชีพอื่นๆ จึงน่าจะเป็นเหตุผลให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศจีพรรณ แสงอ่อน ได้ศึกษาปัจจัยและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยรวม จำแนกตามอาชีพ โดยวิธี LDS พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข

ขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษามีความคิดเห็น มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธี LSD (Least-Significant Different) พบว่า แต่ละด้าน มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ รับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา และ อาชีพเกษตรกร มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพ พนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข มากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

ด้านการป้องกัน และระงับโรคติดต่อ ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ประชาชนที่มีอาชีพ เกษตรกรมีความคิดเห็นมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ และประชาชนที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/รัฐวิสาหกิจ/ข้าราชการ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพ ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมการพัฒนา สตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และประชาชนที่มีอาชีพอาชีพเกษตรกร มี

คิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ตามลำดับ

ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประชาชนที่มีอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว และประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

5.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมเรียงลำดับรายด้าน จากความถี่มากที่สุดไปน้อยที่สุด สามลำดับแรก ดังนี้ คือ

1) ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ได้แก่ การปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่เก็บขนขยะ ควรปรับปรุงระบบและวิธีการให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้นกว่านี้ ควรจัดให้มีถังขยะ แยกประเภท มีฝาปิดให้เพียงพอ ครบทุกหลังคาเรือนและให้มีระบบการจัดการดูแลปรับปรุงพื้นที่สาธารณะ จัดตั้งชมรมหรือผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดร่วมกันเดือนละ 1 ครั้ง

2) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ได้แก่ ควรให้มีการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในการสัญจรอย่างปลอดภัย และรวดเร็วกว่านี้ยิ่งขึ้น ควรเพิ่มให้มีร่องระบายน้ำตามถนนต่างๆ เพื่อให้เกิดความสะอาดและเป็นระเบียบ ควรมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ อธิบาย หรืออบรมให้ประชาชนเข้าใจเรื่องและวิธีการต่างๆว่าควรทำอย่างไร

3) ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ควรจัดให้มีการรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน เช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำลำธาร การรักษาความสะอาด มีการจัดตั้งชมรมร่วมกับชุมชนเพื่อดูแลในด้านนี้ และควรจัดเจ้าหน้าที่ออกให้ความรู้เรื่อง การอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทั่วโลก ร้อน แก่ประชาชน และ ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขของ องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ควรพัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข การดำเนินงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้อยู่ในระดับมาก ถึงมากที่สุด ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะ 3 ด้าน คือ 1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก 2. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และ 3. ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรให้ความสำคัญเป็นอันดับต้นๆ เพราะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดสามอันดับแรก มีผลกระทบต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยตรง ควรพัฒนา ระบบบริหารจัดการทั้งทางด้านบุคลากร วิธีการดำเนินงาน วัสดุอุปกรณ์ และการประชาสัมพันธ์ต่างๆ และควรมุ่งเน้นการกิจกรรมที่ให้ประชาชน ได้มีส่วนร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล อย่างเป็นทางการและมีความต่อเนื่อง ในทุกๆ ด้านต่อไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้เลือกด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4 อันดับแรก และด้านที่มีค่าความถี่ของข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด 3 อันดับแรก มาเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1) ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำทางเดินและที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ ยังไม่สามารถดำเนินงานให้มีระบบและวิธีการที่มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์คุ้มค่าและแก้ไขปัญหาของประชาชนที่สามารถยอมรับได้ เพราะด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยอันดับที่ 4 ของด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4 อันดับแรก แต่มีข้อเสนอแนะที่มีความถี่มากที่สุด ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพ สาเหตุ ปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อนำไปสู่แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถดำเนินการสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานในการสัญจรอย่างรวดเร็วและมีความปลอดภัยมากกว่านี้ เพราะด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และมีข้อเสนอแนะที่มีความถี่ในอันดับที่ 2 ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพ สาเหตุ ปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อนำไปสู่แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3) ด้านการคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่สามารถดำเนินงานการจัดกิจกรรม การรณรงค์ปลูกจิตสำนึก การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันของประชาชน เช่น การปลูกต้นไม้ รักษาป่า รักษาต้นน้ำ เป็นต้น ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์คุ้มค่าและแก้ไขปัญหาของประชาชนที่สามารถยอมรับได้ เพราะด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยอันดับที่ 3 ของด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4 อันดับแรก และมีข้อเสนอที่มีความดีในอันดับที่ 2 ดังนั้น ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพ สาเหตุ ปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อนำไปสู่แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยังไม่สามารถดำเนินงาน การจัดให้มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและให้มีศูนย์รับแจ้งและประสานความช่วยเหลือผู้ประสบภัยในชุมชน ให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์คุ้มค่าและแก้ไขปัญหาของประชาชนที่สามารถยอมรับได้ เพราะด้านนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยอันดับ 2 ของด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 4 อันดับแรก ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพ สาเหตุ ปัญหาและแนวทางแก้ไข โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวิจัย เพื่อนำไปสู่แนวทางการดำเนินงาน การพัฒนา และการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

ควบคุมโรคติดต่อ, กรม. แนวทางการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อขององค์การบริหารส่วนตำบล.

กรุงเทพมหานคร : บริษัทเรดิเอชั่น, 2545.

ทรงพรรณ สิงห์แก้ว. องค์การบริหารส่วนตำบลกับการพัฒนางานสาธารณสุขและคุณภาพชีวิตของ

ประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2546.

ภาควิจัยและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. พื้นฐานการวิจัยการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กาฬสินธุ์ : ประสานการพิมพ์, 2548.

ศุภมล ศรีสุขวัฒนา. อปท.กับการจัดการปัญหาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย. กรุงเทพ

มหานคร : มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ, 2542.

ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, กรม. รวมกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ

การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เล่มที่ 2). กรุงเทพมหานคร : ชุมชน
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ม.ป.ป.

อนามัย กระทรวงสาธารณสุข, กรม. คู่มือพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535. กรุงเทพ

มหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ), 2548.

สำนักพัฒนาระบบรูปแบบโครงสร้าง (สพร.). รวมกฎหมายที่เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.

กรุงเทพมหานคร : กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550.

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์. แผนพัฒนา 3 ปี (พ.ศ. 2552-2554). กาฬสินธุ์ : ประสาน

การพิมพ์, 2552.

2) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ และรายงานการวิจัย

กาญจนา ชุ่มมณี. "การมีส่วนร่วมพัฒนางานสาธารณสุขตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต

อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์". วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

- จำลอง คำดีบุญ. “ผลของการปราบปรามยาเสพติดในทัศนะของเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติการใน
สถานนีตำรวจภูธร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2545.
- ชาญ สุวรรณหาร และคณะ. “การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
จังหวัดมหาสารคาม” รายงานการวิจัย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- ธิติพร ตันย์โชติ และนภจร อุ้นแก้ว. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของ
องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดขอนแก่น”. รายงานการวิจัย. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัย
ขอนแก่น, 2546.
- ประเทือง ราษฎร์ศิริ. “การดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอ
เมืองสรวง จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- ประหยัด ดงเจริญ. “ความคิดเห็นของข้าราชการตำรวจชั้นต่ำกว่าสัญญาบัตรที่มีต่อทักษะการ
บริหารงานของผู้บริหารระดับหัวหน้าสถานีตำรวจภูธร ในจังหวัดเลย”. โครงการศึกษา
ค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- บุษพล ภูเลื่อน. “ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินนโยบายสาธารณะ ด้านการ
ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่นอำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์”. รายงานการวิจัย.
กาฬสินธุ์ : สสจ.กาฬสินธุ์, 2546.
- เรืองเวทย์ แสงรัตนา. “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนของสำนัก
ทะเบียน อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- รวีภา เอกสิริเลิศ. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลกระทู้มล้อม
อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม”. สารนิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2551.
- วรพจน์ พรหมสัตยพรต และคณะ. “สถานการณ์การบังคับใช้พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.
2535 ของเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมหาสารคาม”. รายงานการ
วิจัย. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- วรารักษ์ เรื่องชัย. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเคหะชุมชน
ดินแดง กรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2550.

วัชรียา สุวรรณเมธา. “ความคิดเห็นของข้าราชการกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่มีต่อนโยบายการประชาสัมพันธ์ด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2545.

ศจีพรรณ แสงอ่อน. “ปัญหาและความต้องการของประชาชนในการให้บริการงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2550.

สมานมิตร จิตหนักแน่น. “การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขมูลฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุรินทร์”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสุรินทร์, 2546.

สร้อย หองทองคาน. “การศึกษาการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนของเทศบาลตำบลนาด้วง จังหวัดเลย”. สารนิพนธ์ศาสนาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 2550.

3) เอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

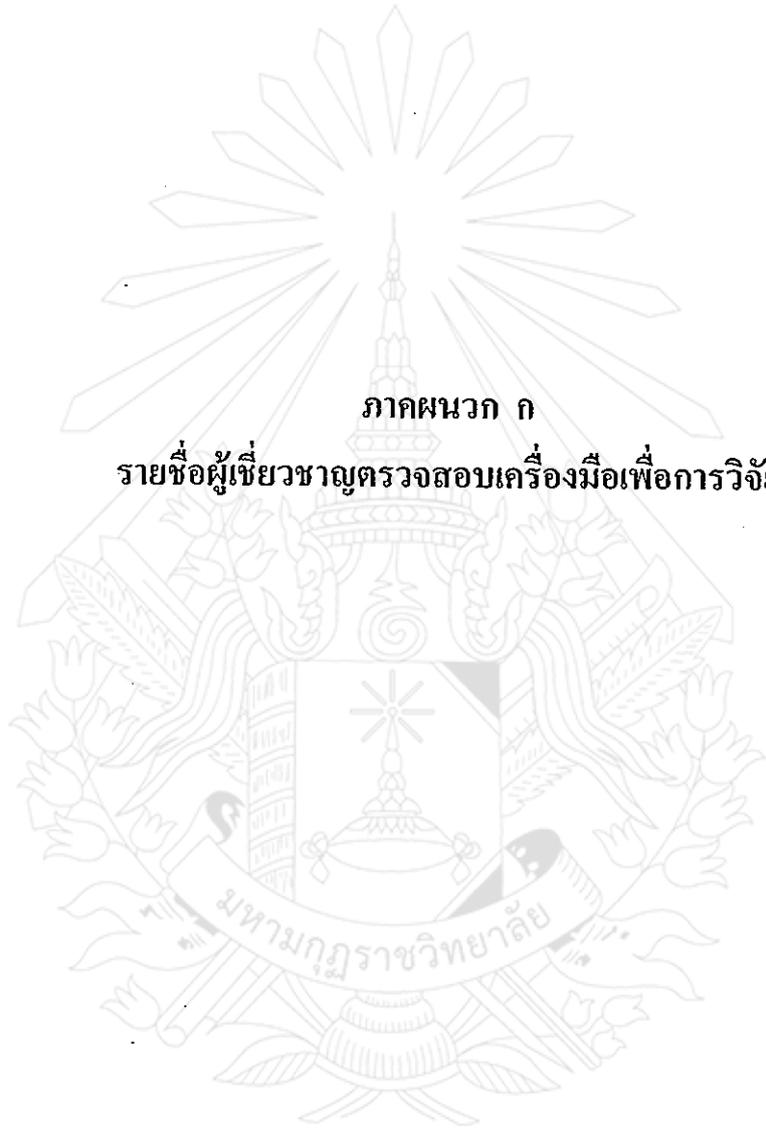
สมัย ภูคกงน้ำ. “รวมระเบียบบริหารราชการท้องถิ่น”. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์. เอกสารลำดับที่ 21/2548, (อัดสำเนา).

องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์. “แผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552”. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์. เอกสารลำดับที่ 21/2548, (อัดสำเนา).

ภาคผนวก

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1. พระปลัดชาญชัย ญาณธมฺโม

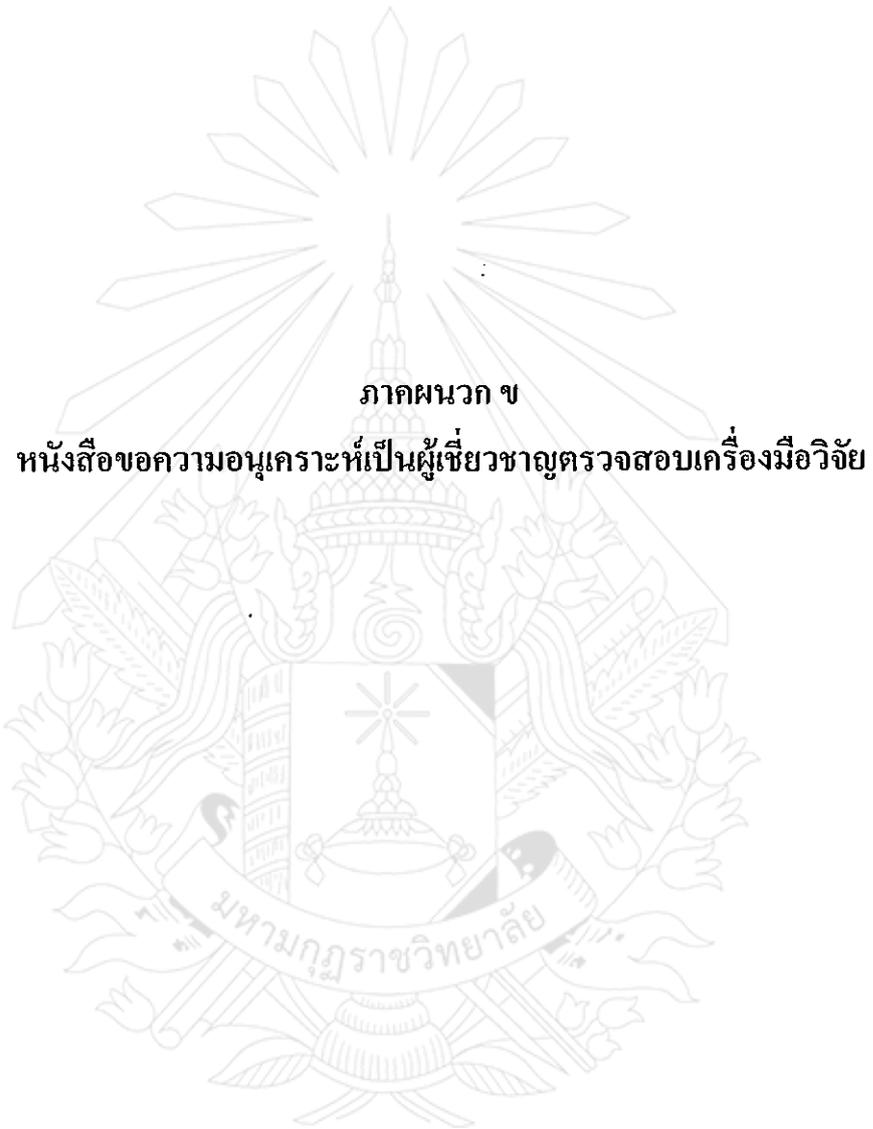
- วุฒิการศึกษา : ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง), ศศ.ม (บริหารการศึกษา)
- ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. พระณานิพิทช์ อินฺทจารี

- วุฒิการศึกษา : น.ธ.เอก, ศน.บ. (ภาษาอังกฤษ), ศศ.ม.(พุทธศาสนศึกษา)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ตำแหน่ง : อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. นายสมัย ภูคองน้ำ

- วุฒิการศึกษา : การศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ตำแหน่ง : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล (นักบริหารงาน อบต. ระดับ 7)
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด
จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๖๒๕

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนถีนันท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร พระปลัดชาอุทัย ญาณธมโม

ด้วย นางจตุพร เทชรินทร์ นักศึกษาระดับปริญญาตรีการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี เช่นเคย ขออนุโมทนาขอคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

วิวัฒน์ วิวัฒน์
พระปลัดชาอุทัย ญาณธมโม

พระปลัดชาอุทัย ญาณธมโม

(พระปฏิบัติสารเวที)

รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ว ๖๒๕

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๘๔/๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบทความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระณานิพิทย์ อินทจารี

ด้วย นางจตุพร เทศรินทร์ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์” เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ขอบทความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความนับถือ

(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

๒๖ ก.ค. ๕๒
๒๖ ก.ค. ๕๒

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

- สำนักงาน
- ส่วนการคลัง
- ส่วนโยธา
- ส่วนการศึกษา
- วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์เฉลิมพระเกียรติฯ พิษณุ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 ๘๔/๑ ถนนดินนาหนที่ ตำบลกาฬสินธุ์
 อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

ที่ ศร ๖๐๒๐/ว

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายสมัช ภูคกงน้ำ

ด้วย นางจตุพร เทศรินทร์ นักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตรการปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตรเฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์ "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตรเฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอบความอนุเคราะห์จากท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี เช่นเคย ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

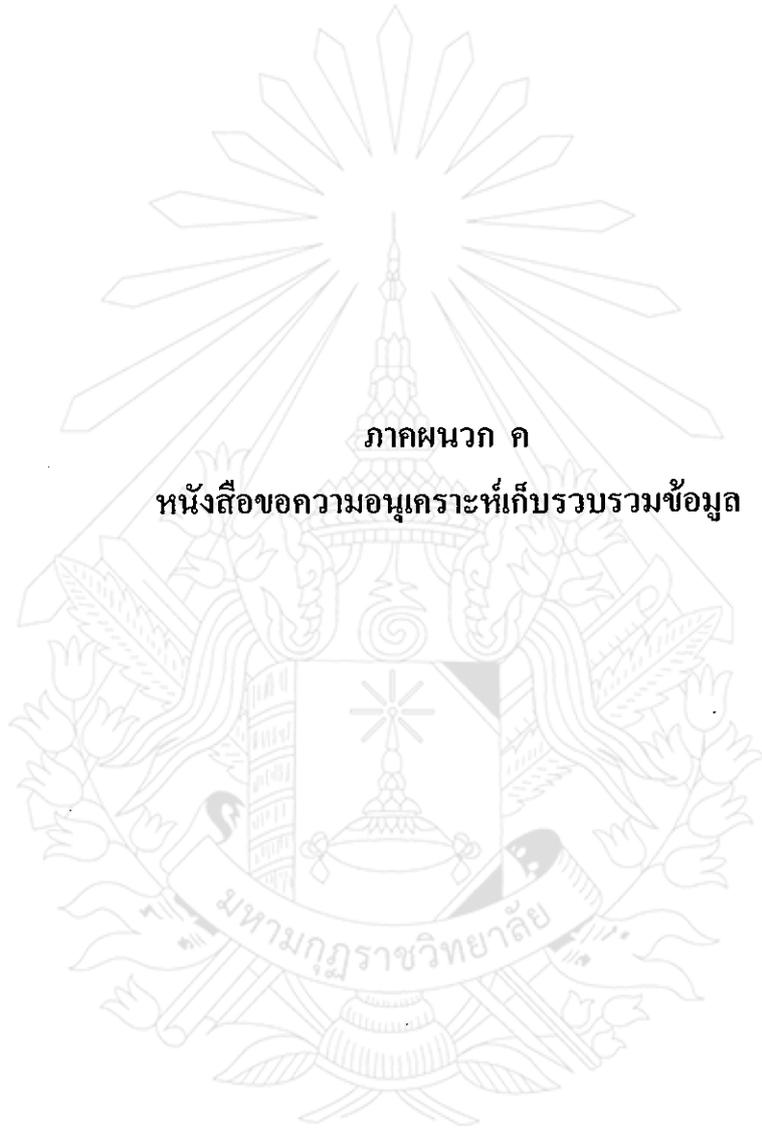
ใบตอบของโรงเรียน ๑๖/๖/๒๕๖๒
ใบรับว่าส่งเอกสาร ไปรษณีย์ ๑๖/๖/๒๕๖๒
๑๖/๖/๒๕๖๒

เรียนมาด้วยความนับถือ

พระปริยัติสารเวที
 (พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
 วิทยาลัยศาสนศาสตรเฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(นายสมัช ภูคกงน้ำ)
 ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ
 ๒๗/๖/๒๕๖๒
 ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
 โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ขอรับ ๕๙๔ วันที่ 6 ส.ค. ๒๕๖๒ เวลา 10.00

- สำนักงานปลัด
- ส่วนการคลัง
- ส่วนโยธา
- ส่วนการศึกษา
- ส่วนสาธารณสุข
- อื่นๆ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย
๔๔/๑ ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐

ที่ ศธ ๖๐๒๐/ ๗๖๑

๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร นายกองค้การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ

ด้วย นางจตุพร เทสารินทร์ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย กำลังอยู่ในระหว่างทำสารนิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ศน.ม.)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอลความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาดังกล่าว ได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลานั้น นักศึกษาจะมติดัดต่อประสานงานกับท่านโดยตรงในภายหลัง

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดทราบ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ปลัด อบต.

- เพื่อไปขอขณ.
- ม.นางศุภกฤต ไร่ทองแดง ไร่ทองแดง
- เรียนอบต.มร.ม.ค.เพื่อศึกษานิพนธ์ กษ
- หลวงจตุพร เทสารินทร์

[Signature]

(นางชมฉวรรณ ตุงคะเตชะ)

เจ้าพนักงานธุรการ
ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
6 ส.ค. 2552
โทร. ๐-๔๓๘๑-๕๓๕๓

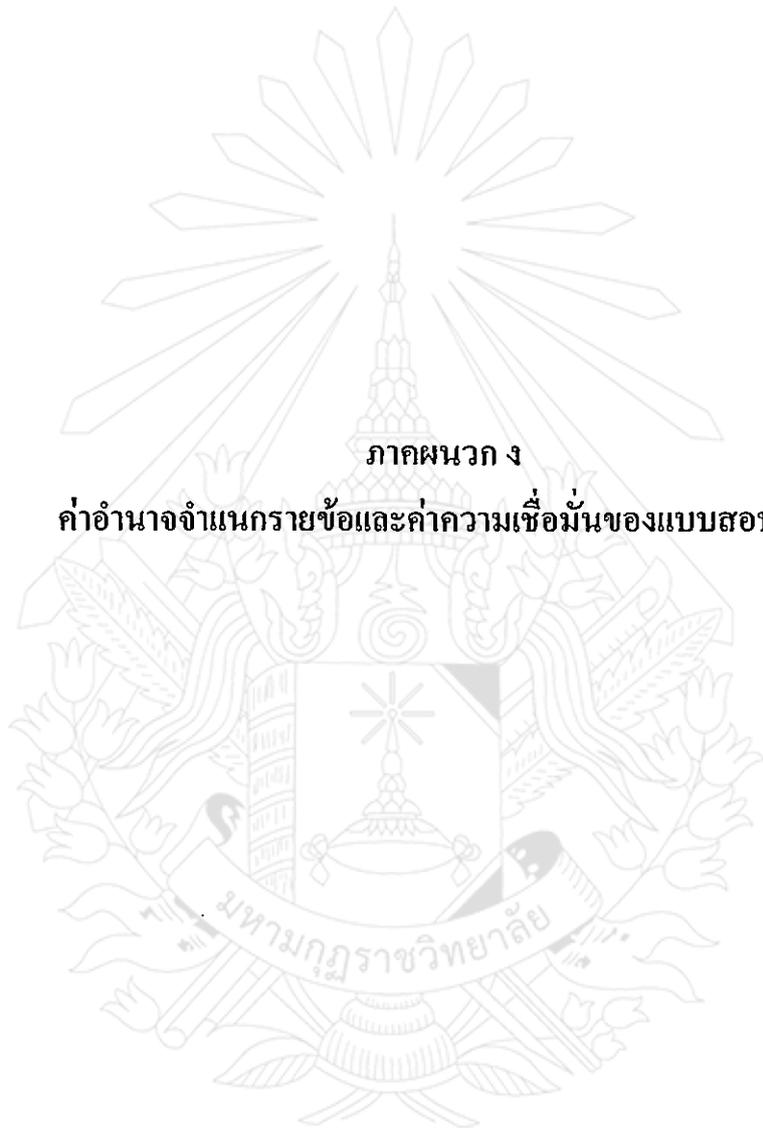
เจริญพร
[Signature]
(พระปริยัติสารเวที)

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

[Signature]
(นายประสิทธิ์ กุทองแหลม)
ผู้อำนวยการศูนย์โบายาและแผน

(นายสมิธ กุองน้ำ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ

[Signature]

ภาคผนวก ง

คำอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A 1	95.7633	328.5864	.7038	.9696
A 2	96.5967	338.7071	.4061	.9713
A 3	95.8300	327.3420	.7807	.9691
A 4	96.7300	341.4517	.4775	.9706
B 1	95.3300	323.2110	.7419	.9694
B 2	95.3967	321.1609	.8029	.9690
B 3	96.1300	326.5130	.7417	.9693
B 4	96.1967	327.4284	.7051	.9696
C 1	94.1300	327.1854	.7920	.9690
C 2	94.1633	329.7443	.7831	.9691
C 3	94.3300	333.1730	.5785	.9703
C 4	96.0967	331.5036	.7333	.9694
D 1	95.7633	328.5864	.7038	.9696
D 2	95.5300	326.8365	.7801	.9691
D 3	95.1633	330.0512	.7717	.9692
D 4	95.2300	332.6068	.7679	.9693
E 1	95.6967	327.9767	.6957	.9696
E 2	95.1967	329.5319	.6407	.9700
E 3	95.1967	332.0284	.6202	.9701
E 4	95.9633	335.0602	.4845	.9710
E 5	96.1967	339.0112	.4707	.9707
F 1	96.1300	331.6682	.6408	.9699
F 2	95.3967	327.1781	.8727	.9687
F 3	95.8967	324.9126	.8274	.9688
F 4	96.1967	331.5664	.6355	.9700
TOTAL A	96.2300	333.7361	.8236	.9692
TOTAL B	95.7633	324.3700	.8573	.9686
TOTAL C	94.6800	330.2461	.8351	.9690
TOTAL D	95.4217	329.3668	.8706	.9688
TOTAL E	95.6500	332.4810	.7248	.9695
TOTAL F	95.9050	328.6337	.8885	.9687

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 31

Alpha = .9705

ภาคผนวก จ
แบบสอบถาม

มหามกุฏราชวิทยาลัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อ
ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย ตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์การปกครอง
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นการถามระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้าน
สาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ของ
องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอความกรุณาจากท่านได้ตอบให้ครบทุกข้อ

4. คำตอบและข้อมูลทุกอย่าง ในแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ จะนำไป
วิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม จึงไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่ประการใด

5. ผลการวิจัยที่ได้ จะใช้เป็นข้อเสนอประกอบการพิจารณาวางแผนและปรับปรุงการ
ดำเนินงานด้านสาธารณสุข ตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถาม

นางจตุพร เทศารินทร์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงของท่านให้มากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

ไม่เกิน 25 ปี

26 – 35 ปี

36 – 45 ปี

ตั้งแต่ 46 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า

มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

4. อาชีพ

นักเรียน / นักศึกษา.

เกษตรกรรม

รับจ้างทั่วไป

ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว

พนักงานบริษัท/ รัฐวิสาหกิจ/ ข้าราชการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าท่านมีระดับความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งระดับของความคิดเห็น เป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องคำตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพียง 1 ช่อง

ลำดับ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาตำบล					

ลำดับ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดอนสมบุญ	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการซ่อมแซม คูแลร์กษานนให้ใช้การได้ตัวอย่างสม่ำเสมอ					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอำนวยความสะดวก ในการเดินทางแก่ประชาชน					
4	องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมิณการซ่อม บำรุงรักษานนเป็นประจำ					
2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีภาชนะรองรับ ขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการเก็บขยะมูล ฝอยและสิ่งปฏิกูลเป็นประจำ					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาด สะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ					
4	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมรณรงค์การ รักษาความสะอาดเป็นประจำ					
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดยุงลาย ป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำ					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ ป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู โรคเอดส์ เป็นประจำทุกปี					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับโรคติดต่อที่ สำคัญ เช่น ไข้เลือดออก โรคฉี่หนู เป็นประจำทุกปี					

ลำดับ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล คอนสมบูนธ์	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
4	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี					
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและ ทันสมัย					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือและ อุปกรณ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีศูนย์รับแจ้งและ ประสานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยใน ชุมชน					
4	องค์การบริหารส่วนตำบลให้ความช่วยเหลือ ประชาชนเมื่อประสบสาธารณภัย					
5. ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ						
1	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสนับสนุน กิจกรรมของกลุ่มสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ					
2	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือ กิจกรรมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน					
3	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการช่วยเหลือ สงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ และผู้พิการอย่างสม่ำเสมอ					
4	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการติดตามดูแล เด็กก่อนวัยเรียน					
5	องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน ได้มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาตำบล					

ลำดับ	ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงาน ด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล ดอนสมบูน	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
6. ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม						
1.	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์ อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ					
2.	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมปลูก ต้นไม้เป็นประจำทุกปี					
3.	องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ ในด้านการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม					
4.	องค์การบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านสาธารณสุข ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ดอนสมบูน อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก.

.....

.....

.....

2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน ที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย

.....

.....

.....

3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

.....
.....
.....

4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยปัญหาในการดำเนินงาน

.....
.....
.....

5. ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

.....
.....
.....

6. ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

.....
.....
.....

ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

จตุพร เทศารินทร์

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ – สกุล : จตุพร เทศารินทร์
- วัน เดือน ปีเกิด : 18 สิงหาคม พ.ศ. 2505
- ชาติภูมิ : บ้านโคกศรี ตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- ที่อยู่ปัจจุบัน : 99 หมู่ที่ 4 ตำบลอุ่มเม่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- การศึกษา
- พ.ศ. 2522 : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ (ม.ศ. 3) โรงเรียนอนุคุณนารี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2524 : ประกาศนียบัตรพดุงครรภ์อนามัย โรงเรียนพดุงครรภ์อนามัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
- พ.ศ. 2532 : ประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุง วิทยาลัยพยาบาลครุรักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
- พ.ศ. 2536 : ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (สุขศึกษา) สถาบันราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
- หน้าที่การงาน
- พ.ศ. 2524 : จนท. พดุงครรภ์สาธารณสุข 1 โรงพยาบาลคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2532 : เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3 สถานีอนามัยบ้านนาตาล ตำบลนาทัน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2530 : เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 4 สถานีอนามัยบ้านนาเชือก ตำบลนาเชือก อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2538 : นักวิชาการสาธารณสุข สถานีอนามัยบ้านเสี้ยว ตำบลหัวงัว อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- พ.ศ. 2547 : นักวิชาการสาธารณสุข 7 ว. สถานีอนามัยคอนยานาง ตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์
- 1 ต.ค. 2551-ปัจจุบัน : เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 6 ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสมบูรณ์ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์